

Rapport 19:2024

Borgen nærmiljøsentral

Katalysator for sosiale nettverk og tilhørighet?

Gard Ringen Høibjerg

Gard Ringen Høibjerg

Borgen nærmiljøsentral

KATALYSATOR FOR SOSIALE NETTVERK OG TILHØRIGHET?

Ideas2evidence rapport 19/2024

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

© ideas2evidence 2024

ideas2evidence

Villaveien 5

5007 Bergen

Telefon: 91817197

post@ideas2evidence.com

Oslo, desember 2024

ISBN 978-82-8441-058-6

Innhold

Sammendrag.....	1
Kapittel 1: Bakgrunn, innhold, anbefalinger	2
Kort om oppdraget og rapporten.....	2
Frivillighetens rolle i integreringsarbeidet	2
Problemstillinger	3
Metode	4
Avgrensninger	6
Kapittel 2: Ressurser og muligheter	7
Kort om Borgen som leveområde	7
Målgrupper	8
Ressurser ved Borgen nærmiljøsentral	8
Frivillige og deltakere	10
Kapittel 3: Tilbud og aktiviteter ved Borgen nærmiljøsentral	12
Oversikt over aktiviteter	12
Aktivitetspakke, ønskede effekter og mål	13
Mat og prat	13
Datahjelp for ukrainske seniorer	15
Språkkafe	16
Foreldreprat.....	17
Kreativt verksted	19
Ferieaktiviteter.....	20
Mat og lek	20
Jentegruppe	21
KIME.....	22
Kapittel 4: Nærmiljøsentralens rolle for sosiale nettverk og tilhørighet.....	23
Treffer aktivitetene målgruppen?	23
Bidrar tilbudene til sosiale nettverk og en følelse av tilhørighet?	26
Nærmiljøsentralen i større kontekst	29

Kapittel 5: Konklusjoner	31
Litteratur	33
Vedlegg 1: Plansje for kartlegging	36
Vedlegg 2: Intervjuguide deltakere	37
Vedlegg 3: Intervjuguide Frivillige og partnere	39

Sammendrag

I denne rapporten presenterer vi funn fra en undersøkelse gjort i samarbeid med ansatte ved Borgen nærmiljøsentral. Undersøkelsen har hatt til hensikt å kartlegge aktiviteter, brukergrupper, muligheter og utfordringer ved sentralen. Den har ikke hatt til hensikt å komme med direkte anbefalinger på aktiviteter som bør kuttes, eller forsøkt å vurdere nytten av de ulike tilbudene mot hverandre. Bakgrunnen for undersøkelsen har vært et ønske om et utenfrablikk på aktivitetene.

Gjennom undersøkelsen finner vi at Borgen nærmiljøsentral tilbyr aktiviteter til mange ulike målgrupper, inkludert barn og unge, personer med innvandrerbakgrunn, samt frivillige og pensjonister. Undersøkelsen har hatt et særlig fokus på de integrerings- og inkluderingsfremmende aktivitetene ved sentralen. Den gjennomgående problemstillingen i undersøkelsen handler om hvorvidt deltakelse i aktiviteter og tilbud bidrar til å styrke sosiale nettverk og tilhørighetsfølelse på Borgen, og i Asker.

Undersøkelsen – som er basert på tre dagers feltbesøk, 22 intervjuer med frivillige, deltakere og samarbeidspartnere, og kartleggingsundersøkelser med de ansatte ved sentralen – viser at mange av de som deltar i aktiviteter har fått utvidet sine sosiale nettverk, og at dette har bidratt til en styrket tilhørighetsfølelse.

Nærmiljøsentralen fremhever at de har utviklet aktivitetene sine ut fra en strategi der disse samlet skal bidra til å oppnå en rekke overordnede mål og effekter. Disse inkluderer et mål om å jobbe mot utenforskap, bidra til økt tilhørighetsfølelse, og legge til rette for at deltakere og frivillige opplever økt mestring og selvstendighet.

Vi finner indikasjoner på at aktivitetene bidrar til å nå disse målene, og fremhever tre faktorer som ser ut til å være særlig viktige for den opplevde nytten nærmiljøsentralen tilfører deltakerne og området:

1. Det er åpent og gratis,
2. det legger til rette for at man kan snakke og bli kjent med personer man ellers ser i nærområdet, og
3. det legges opp til aktiviteter på tvers av generasjoner.

Gjennom intervjuene finner vi at disse tre faktorene samlet bidrar til at deltakelse på aktiviteter fører til at personene kjenner flere – og dermed har større sosiale nettverk – enn de hadde før de deltok.

Samtidig som nærmiljøsentralen bidrar til sosiale nettverk og tilhørighet på mange områder, viser undersøkelsen også at det finnes områder med utviklingspotensial. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 3. De fleste av aktivitetene ser per i dag ut til å være relativt «toppstyrt» og godt utviklet. En slik tilnærming fungerer godt for mange av aktivitetene, samtidig som observasjoner og omtaler har vist at økt medvirkning på noen aktiviteter kan være nyttig. Blant de aktivitetene der man i dag har utfordringer med rekruttering mener vi det vil være nyttig å legge til rette for økt medvirkning fra mulige deltakere og frivillige i utviklingen av tilbudene. Dette kan bidra til å sikre at man utvikler et tilbud som er attraktivt for de som er i målgruppen.

Vi takker med dette for et spennende oppdrag og godt samarbeid med Borgen nærmiljøsentral.

Kapittel 1: Bakgrunn, innhold, anbefalinger

I dette kapittelet beskriver vi bakgrunn for oppdraget og disposisjonen av rapporten. Rapporten skal bidra til at nærmiljøsentralen kan vurdere utformingen av tilbudene de har, og se nærmere på hvordan disse bidrar til å styrke deltakernes sosiale nettverk og følelse av tilhørighet.

Kapittelet presenterer problemstilling og en virkningskjede som er brukt til å evaluere tiltakene, samt metode og avgrensninger for undersøkelsen.

Kort om oppdraget og rapporten

På vegne av, og sammen med ansatte, ved Borgen nærmiljøsentral har vi gjennomført en undersøkelse om hvordan tilbudene og aktivitetene der bidrar til å styrke deltakeres og frivilliges sosiale nettverk, samt hvordan dette bidrar til en økt opplevelse av tilhørighet i nærområdet.

Oppdragets utforming har vært todelt, der første del handlet om å gå gjennom og evaluere tiltakene ved nærmiljøsentralen ved Borgen, og andre del handlet om å sammenstille en sluttrapport basert på intervjuer med deltakere, frivillige og samarbeidspartnere ved nærmiljøsentralen.

Dette er sluttrapporten for oppdraget.

Borgen nærmiljøsentral har som uttalt mål, og får støtte fra Asker kommune for, å:

- ◆ Inkludere flere med minoritetsbakgrunn i aktiviteter i lokalsamfunnet og som frivillige;
- ◆ Stimulere til deltakelse og sosialt fellesskap mellom personer i målgruppen, og mellom personer i målgruppen og andre;
- ◆ Utvikle nettverk og relasjoner;
- ◆ Styrke arbeidsledige med minoritetsbakgrunn til å nærme seg arbeidslivet gjennom deltakelse i frivillighet.

I rapporten sammenstiller vi funnene fra undersøkelsene som er gjort, og kommer med noen anbefalinger på ting som kan gjøres for å spisse og forbedre noen av tilbudene.

Undersøkelsen er gjennomført med utgangspunkt i en antagelse om at mye av arbeidet som skjer ved nærmiljøsentralen fungerer godt, men at det som i alle andre aktiviteter og tjenester finnes rom for forbedring. Målet har dermed vært å finne ut hvilke utfordringer som eksisterer, og komme med innspill på måter disse kan håndteres.

Frivillighetens rolle i integreringsarbeidet

Frivilligheten har alltid vært en viktig integreringsarena, og de siste årene har begrepet hverdagsintegrering fått økt oppmerksomhet (Dalen et al., 2022; Meld. St. 17, 2024). Det er videre slik

at frivilligheten i Norge er en viktig sosial møteplass for mange, og mye tyder dermed på at inngangen til sosiale nettverk for personer som nylig har kommet til Norge kan skje gjennom frivilligheten.

Dette til tross, viser tidligere studier at innvandrere i lavere grad enn befolkningen for øvrig deltar i frivillige aktiviteter (IMDi, 2024; Kraglund & Enjolras, 2017). Rekruttering fra denne har blitt fremhevet som en av årsakene til dette.

Frivilligheten spiller en særlig viktig rolle i innvandreres tidlige periode i Norge, der aktivitetene representerer en lavterskelarena som kan gi kontakter i lokalsamfunnet, samt en økt forståelse for hvordan det norske samfunnet fungerer. For mange kan deltakelse i frivillig aktivitet bidra til at man får «en fot innenfor» det norske samfunnet. Denne metaforiske foten kan ta form av at deltakerne får erfaringer de kan vise til på vei inn i arbeidslivet, eller ved at de får en sosial arena der de kan lære seg språket bedre, og få kontakter i nærmiljøet. For mange nyinnflyttede handler deltakelse i frivilligheten også om at man kan kjenne igjen ansikter på butikken som man kan hilse på, og dermed få en økt følelse av tilhørighet.

Nettverkseffektene av å delta i frivillige aktiviteter fremheves av Borgen nærmiljøsentral som viktig, der en styrket følelse av tilhørighet for foreldregenerasjonen vil kunne ha positive følgeefferter for deres barn. Denne effekten gjenspeiler en mye brukt definisjon av integrering som en prosess der «urimelige og ikke selvalgte forskjeller mellom minoritet minker, over tid og mellom generasjonene» (IMDi, 2024). Et underliggende premis her er at styrket lokal tilhørighet for foreldregenerasjonen vil kunne gjøre avstanden for deltakelse i lokalsamfunnet mindre for barna.

I skjæringspunktet der frivilligheten møter integrering er det aktuelt å se på hvilke effekter de ulike tilbudene har for målgruppen, og hvordan frivilligheten kan rigge sine aktiviteter på en slik måte at den gir best mulig nytte for innvandrerne i målgruppen.

Problemstillinger

I søknaden om IMDi-midler fremhever nærmiljøsentralen at de vil bruke eksterne ressurser til å evaluere effekten av tilbudene de har, og få innspill som kan bidra til å styrke, eller bedre innrette, innsatsen som gjøres. Dette har vært utgangspunktet for dette oppdraget. Det spesifiseres videre at oppdraget skal se på skjæringspunktet mellom frivillighet, inkludering av minoritetsbefolkningen, og lokalmiljøet.

Innretningen av oppdraget er basert på dette samspillet, og vi har tatt utgangspunkt i følgende problemstilling:

- ◆ Hvordan bidrar aktivitetene og tilbudene til Borgen nærmiljøsentral – både rettet mot minoritetsbefolkningen, og befolkningen for øvrig – til sosiale nettverk og tilhørighet for minoritetsbefolkningen i lokalmiljøet?

Gjennom problemstillingen har vi sett på hvordan, og i hvilke tilfeller, aktivitetene ved nærmiljøsentralen kan fungere som en sosial katalysator for deltakerne. Sosial katalysator forstås her som en mekanisme som bidrar til å føre personer sammen og legger til rette for at relasjoner kan opprettes og sosiale nettverk utvides. Med andre ord: Bidrar deltakelse i aktivitetene til større sosiale nettverk, økt sosial kapital, og sterkere tilknytning?

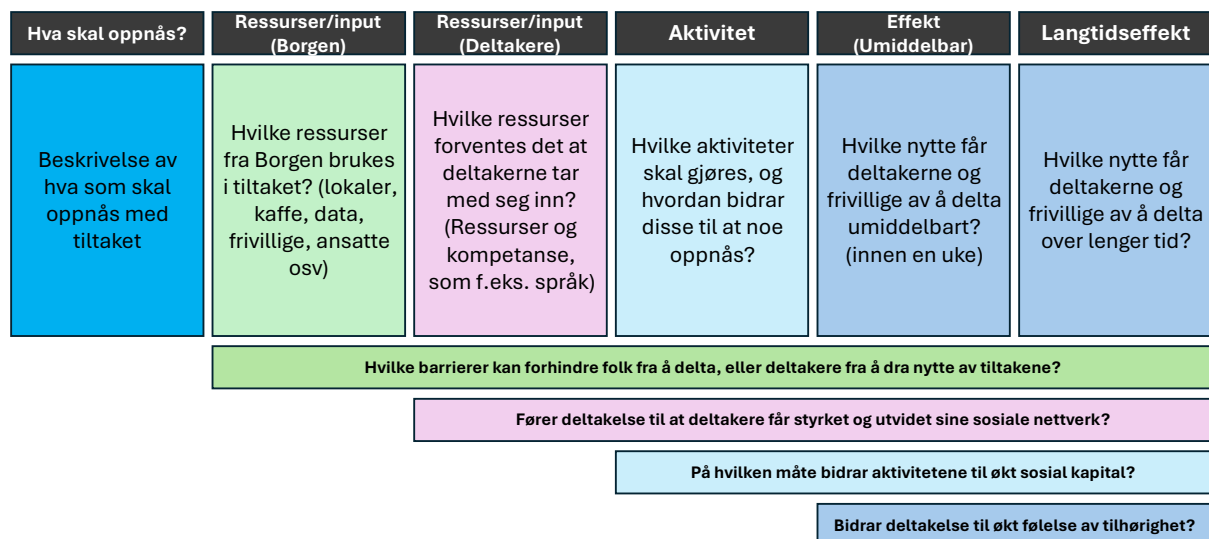
Vi har tatt utgangspunkt i en antagelse om at personer som flytter til en ny plass – enten fra utlandet eller andre steder – ofte vil ha begrensede sosiale nettverk, og at de dermed ville måtte integreres i nye nettverk for å finne sin plass. Dette kan skje gjennom jobb og fritidsaktiviteter, eller i dette tilfellet, gjennom en lokal nærmiljøsentral og frivilligheten.

For å forstå hvorvidt og hvordan aktivitetene fører til styrkning av sosiale nettverk har vi følgende underspørsmål:

- ◆ Hva er målene med aktivitetene, og hvordan er de tenkt nådd?
- ◆ Hvilke barrierer kan forhindre folk fra å delta, eller deltakere fra å dra nytte av tiltakene?
- ◆ Fører deltakelse til at personene får styrket og utvidet sine sosiale nettverk?
- ◆ På hvilken måte bidrar aktivitetene til økt sosial kapital?
- ◆ Bidrar deltakelse til økt følelse av lokal tilhørighet?

For å bedre forstå hvordan de ulike aktivitetene bidrar til dette, har vi lagt en virkningskjede (Figur 1) til grunn.

Figur 1: Virkningskjedemodell

I undersøkelsen har mye av arbeidet bestått av å utforske og fylle ut de ulike boksene som finnes i virkningskjedemodellen knyttet til de forskjellige aktivitetene. Dette har gjort at vi bedre forstår hvilke aktiviteter som fører til ønsket resultat: Integrering av personer med innvandringsbakgrunn i lokale sosiale nettverk. Aktivitetskartleggingen er gjort i samarbeid med de ansatte ved nærmiljøsentralen, ved hjelp av en plansje som finnes i Vedlegg 1 i denne rapporten.

Vi har videre kartlagt hvilke ressurser de ulike aktivitetene forutsetter, og forsøkt å identifisere barrierer for deltakelse, samt nytten av å delta i tilbud ved sentralen.

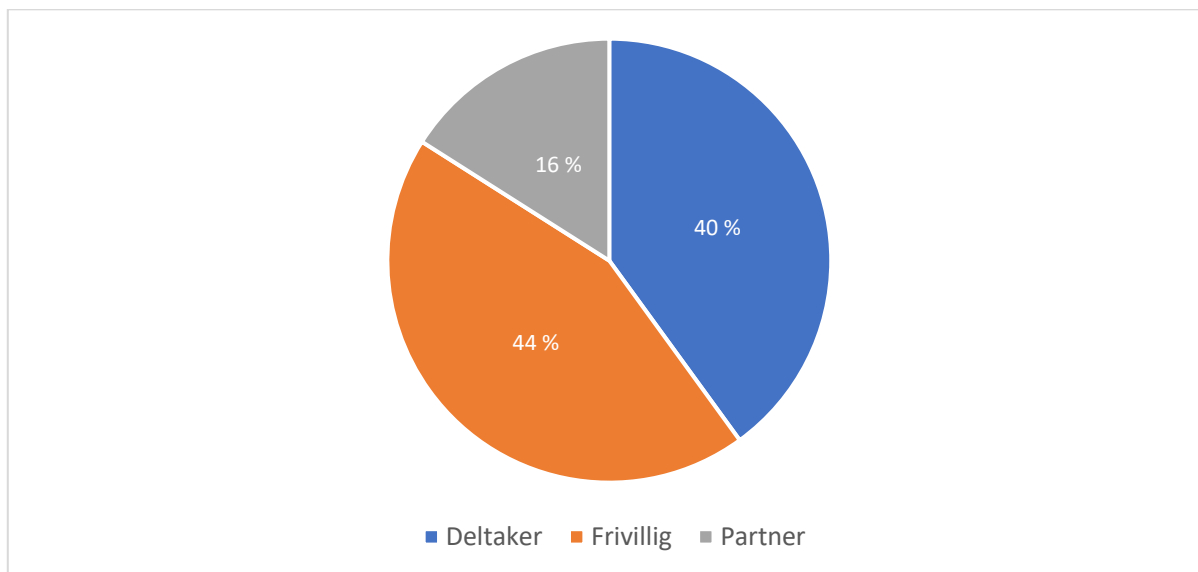
Metode

Rapporten er basert på tre dagers datainnsamling, gjennomført som feltbesøk på Borgen nærmiljøsentral.

Dataene er i hovedsak samlet inn ved hjelp av arbeidsmøter med de ansatte der vi har gjennomgått tilbud og nettverk (Vedlegg 1), og gjennom intervjuer med deltakere, frivillige og samarbeidspartnere ved nærmiljøsentral. Vi har også i begrenset omfang gjennomført observasjoner av aktivitetene.

I alt har vi gjennomført 22 intervjuer med samlet 10 deltakere, 11 frivillige og 4 samarbeidspartnere. Intervjuene ble arrangert av daglig leder og de to andre ansatte ved nærmiljøsentralen, som har rekruttert personene vi har snakket med og satt opp tidspunkter. Intervjuutvalget kan ha påvirket funnene som presenteres.

Figur 2: Intervjufordeling delt på kategorisering

Vi anerkjenner det litt vage skillet mellom deltakere og frivillige, der man tradisjonelt tenker på deltakere som personer som «mottakere» av frivillig innsats, og frivillige som de som «yter» av sin tid i frivillig innsats. En deltaker på språkkafe vil i denne forståelsen være personer som skal lære norsk, mens en frivillig er personer med god norsk språkkompetanse som stiller opp for å lære bort språket. I mange tilfeller er det allikevel slik at de som omtales som deltakere gjerne gjennom sin innsats likegodt kunne vært omtalt som frivillige. Skillet mellom deltakere og frivillige som brukes i rapporten handler dermed i hovedsak om personer med innvandrerbakgrunn som tar del i inkluderingsfremmende aktiviteter, og frivillige fra befolkningen for øvrig – enten fra majoritetsbefolkningen eller personer med innvandrerbakgrunn som har lang botid, som bidrar med språk- og samfunnskompetanse.

Som rapporten vil vise er det slik at mange av de som her er kategorisert som frivillige selv også opplever egen nytte og dermed mottar en slags verdi av å være frivillige, samtidig som mange av deltakerne gjennom sin aktivitet gir viktige bidrag, i form av erfaringsdeling, oversettelse og mer. Skillet slik det er satt opp her er dermed først og fremst for kategoriseringens del, der flere av de frivillige innehar noen egenskaper – som god språkforståelse og kunnskap om det norske samfunnet og nærmiljøet, som deltakerne i målgruppen for de ulike aktivitetene drar nytte av.

Intervjuene er gjennomført som delvis-strukturerte intervjuer, der vi har hatt ulike intervjuguides for deltakere og frivillige. I intervjuguidene til deltakerne har vi i større grad forsøkt å fange opp særegenheter ved å komme til Borgen som minoritetsspråklig (Vedlegg 2), mens de frivilliges tilknytning og erfaringer med å være frivillige fanges opp i deres spørreskjema (Vedlegg 3).

Det er innhentet samtykke fra alle som er intervjuet, og informantene er anonymisert i rapporten. Alle dataene fra intervjuene har blitt slettet når rapporten ble levert.

Avgrensninger

Oppdraget har lagt en begrenset kartlegging til grunn, og ble utført i tett samarbeid med ansatte, frivillige, deltakere og samarbeidspartnere ved Borgen nærmiljøsentral.

Vi har dokumentert en del av arbeidet som gjøres, og kan med dette gi en økt forståelse av hvilke betydning og nytte de ulike tilbudene kan ha for nettverk, sosial kapital og andre målsettinger. Vi har ikke kunne dokumentere langtidseffekter på for eksempel sosial kapital innenfor rammene av prosjektet. Vi kommer heller ikke med konkrete innspill på hvilke tilbud som eventuelt bør styrkes, men beskriver tilbudene, og noen styrker, svakheter og utviklingsmuligheter ved disse.

Vi har kun sett på tilbudene som har et eksplisitt integreringstilsnitt. Dette betyr at vi for eksempel ikke har sett nærmere på for eksempel friluftstrim, et tilbud i regi av DNT, eller lunsjklubben som arrangeres av nærmiljøsentralen på innbyggertorget. Vi har heller ikke gått i dybden på aktivitetene for barn og unge, som mat og lek, og jentegruppe. Disse omtales allikevel kort i aktivitetsoversikten.

Vi har ikke sett på styrets rolle i denne rapporten.

Rapporten går i begrenset grad inn i tidligere studier og rapporter som er skrevet om Borgen som leveområde. Dette er grunnet oppdragets rammer. Det kan med andre ord finnes kontekster og nyanser som ikke er fanget opp i denne undersøkelsen. Hensikten har da heller ikke vært å skrive om Borgen generelt, men nærmiljøsentralens betydning for de som deltar der.

Kapittel 2: Ressurser og muligheter

I dette kapittelet beskriver vi hvilke ressurser og muligheter som er tilgjengelige via Borgen nærmiljøsentral, og hvordan disse legger til rette for aktivitetene som skjer der.

Først i kapittelet beskriver vi kort om Borgen som leveområde.

Etter dette beskriver vi de ulike ressursene ved nærmiljøsentralen, fra ansatte og fasiliteter, til frivillige, deltakere og utvikling av aktivitetene. Samlet er det alle disse ressursene og personene som muliggjør Borgen nærmiljøsentrals funksjon som sosial katalysator og nettverksskaper for de som deltar der.

Kort om Borgen som leveområde

Borgen er et boområde i Asker kommune, beliggende 15 minutters gange fra togstasjonen. Borgen har over flere år vært omtalt som et område med levekårsutfordringer. På bakgrunn av dette ble Borgenprosjektet gjennomført mellom 2013 og 2016 (Asker kommune, 2016). Prosjektet hadde som mål å «styrke leve- og oppvekstvilkårene gjennom å arbeide med bymiljøet, kultur- og fritidstilbud og kvaliteten på barnehager og skoler» (Asker kommune, 2016, s. 7).

I løpet av perioden Borgenprosjektet pågikk ble det besluttet å opprette en nærmiljøsentral på Borgen, og det er denne som er tema for undersøkelsen. Sentralen ble opprettet på initiativ fra personer i lokalmiljøet.

Borgenområdet består av to plansoner, Borgen plansone, og Askerlia/Hagaløkka plansone. I 2015 bodde det i underkant av 5300 personer i dette området (Asker kommune, 2015; Ekman, 2019).

Askerlia og Hagaløkka plansone skiller seg fra Borgen plansone ved at det er en boligblokkandel på 77 prosent i førstnevnte, mens det er en eneboligandel på 75 prosent i Borgen plansone. Tidligere rapporter har videre vist til hvordan området Askerlia/Hagaløkka har en andel innbyggere med innvandrerbakgrunn på nesten 50 prosent, sammenlignet med om lag 20 prosent i Asker for øvrig (Asker kommune, 2017). Dette medfører særskilte utfordringer knyttet til blant annet levekår som man har jobbet med i flere år. Fra intervjuene har vi hørt om hvordan Borgen forstås som inndelt i et eneboligområde og et blokkområde, der disse grovt sett korresponderer med de nevnte plansonene.

I 2017 ble Borgen det første området i Asker med en egen temaplan for områdeutvikling (Asker kommune, 2017). Planen bygger videre på sluttrapporten for Borgenprosjektet og rapporten «Livet på Borgen», og viser til tiltak som skal bidra til stedsutvikling. Hovedmålet i temaplanen var å gjøre Borgen til et «aktivt, åpent og inkluderende lokalsamfunn» gjennom utvikling og innsats rettet mot «leveskår, oppvekstvilkår og nærmiljøkvaliteter» (Asker kommune, 2017).

Blant flere aktører nevnes Borgen nærmiljøsentral som viktig i temaplanen, der sentralen skal «bidra til å styrke og koordinere aktiviteter i området, på tvers av generasjoner, livssyn og yrkesinteresser.

Sentralen skal være partipolitisk nøytralt». Nærmiljøsentralen har dermed vært en viktig aktør i områdeutviklingen på Borgen over flere år.

Gjennom intervjuene har vi hørt at det i størst grad er personer fra Askerlia/Hagaløkka som deltar på aktiviteter ved nærmiljøsentralen. Dette henger sammen med at aktivitetene ved sentralen i hovedsak har blitt utviklet for personer med innvandringsbakgrunn som målgruppe.

Målgrupper

Jeg tenkte kanskje trenger de noe hjelp, men så tenkte jeg nei ... Men så tenkte jeg ja, og sendte melding, og med en gang jeg kom inn døra følte jeg meg godt mottatt uansett om du jobber er frivillig eller delta på aktiviteter, alle blir alle behandlet med respekt (Frivillig)

Aktivitetene ved nærmiljøsentralen har ulike målgrupper. Disse har fått en tilknytning til nærmiljøsentralen på ulikt vis, der mange har blitt spurt om å delta, mens andre har hørt om aktivitetene gjennom ulike digitale og analoge kanaler. Et omtrentlig estimat fra de ansatte ved nærmiljøsentralen tilsier at i overkant av 100 personer er inntatt ulike aktiviteter de arrangerer i løpet av uken, der målgruppene spenner seg fra elever i barneskolealder til pensjonister.

Gjennom kartleggingen av aktivitetene ved sentralen har vi identifisert tre overordnede målgrupper for aktivitetene:

- ◆ Personer med innvandringsbakgrunn
- ◆ Barn og unge, og deres foreldre
- ◆ Frivillige som ønsker å bruke sin tid på inkluderingsfremmende aktiviteter, samt pensjonister

Flere av tiltakene, for eksempel «Kreativt verksted», har også andre innbyggere som målgruppe, men de tre nevnte målgruppene ser ut til å gå igjen i de fleste tilbudene.

Vi finner overlapp mellom flere av målgruppene, der for eksempel deltakere på friluftstrim i regi DNT eller på lunsjklubb også gjerne deltar på for eksempel språkkafe, mat og prat og andre aktiviteter. Disse er dermed både i målgruppen som deltakere i en aktivitet – friluftstrim med DNT, og frivillige som vil bruke sin tid på inkluderingsarbeid i andre aktiviteter. For andre personer har vi hørt at de anser seg som deltakere på aktiviteter som for eksempel mat og prat, mens de i andre tilfeller – som på kreativt verksted eller foreldreprat, i større grad anser seg selv som frivillige som bidrar med sine ressurser og erfaringer.

Ressurser ved Borgen nærmiljøsentral

Nærmiljøsentralen befinner seg på KulturHagen, der de to byggene på KulturHagen eies av Asker kommune og leies ut til nærmiljøsentralen som har et kontor i et bygg og bruker fellesarealer i det andre. Lokaler leies også ut til forskjellige andre leietakere, hvorav mange av dem er kunstnere eller musikere.

På nærmiljøsentralen pågår det aktiviteter gjennom hele uka, der noen av disse er faste ukentlige hendelser, mens andre foregår med lengre mellomrom. De aller fleste aktivitetene ved sentralen skjer på dagtid. Dette er blitt forklart med at det både er da de ansatte er til stede og kan legge til rette for gjennomføring, men også fordi sentralen har erfaringer med at det er lettere å rekruttere personer til

sine tilbud på dagtid. Dette påvirker både utformingen av tilbudene, samt målgruppene for aktivitetene. Mange av aktivitetene har personer med innvandringsbakgrunn som er ledige på dagtid som målgruppe.

Om man følger kategoriseringer av ulike frivilligsentraler fra tidligere forskning kan Borgen nærmiljøsentral omtales som en «egenregi-sentral» (Eimhjellen et al., 2020; Hageberg et al., 2024), altså har den fokus på organisering av egne aktiviteter heller enn å legge til rette for at andre organisasjoner organiserer slike aktiviteter («bindeleddssentraler»). Den høye graden av aktiviteter i egenregi har blitt uttrykt å være et resultat av målgruppen man arbeider med, der det ofte kreves mye innsats for å få disse til å møte opp og delta på aktiviteter. Dette reflekteres også i tidligere forskning, som viser til lavere deltakelse på frivillig aktiviteter blant innvandrerbefolkningen (Kraglund & Enjolras, 2017).

Behovet for aktiviteter på dagtid for personer i målgruppen har i løpet av denne undersøkelsen blitt fremhevet som viktig.

Ansatte

Per november 2024 er det tre ansatte ved Borgen nærmiljøsentral: En daglig leder, og to miljøarbeidere/prosjektkoordinatorer fordelt på 1,6 årsverk i ansattressurser. Stillingene er finansiert gjennom midler fra Asker kommune og tilskudd til nærmiljøsentralene jfr. forskrift om frivilligsentraler, samt prosjektmidler.

De ansatte er involvert i drift og gjennomføring av aktivitetene på nærmiljøsentralen, og har ansvar for noe ulike områder. Ei har særlig ansvar for gjennomføring av aktivitetene for barn og unge, samt aktiviteten mat og prat, mens ei anna er særlig involvert i språkkafe og datahjelp for seniorer fra Ukraina og foreldreprat.

De to ansatte som jobber ved nærmiljøsentralen ble tilsatt etter at daglig leder og styret tok en beslutning om at de ønsket å styrke innsatsen opp mot personer med innvandrerbakgrunn lokalt. For å få til dette ble det besluttet å søke om midler, noe som har muliggjort en oppskalering av aktivitet.

Det at man har fått tilsatt to ekstra ansatte ressurser har av en frivillig med tett tilknytning til nærmiljøsentralen blitt fremhevet som et kvalitetsløft: «Det første året var de ikke her, og da måtte vi ordne opp selv. [...] Når de har kommet har kvaliteten hevet seg, kvantiteten av hva som skjer har hevet seg. Det er dyktige mennesker med gode bakgrunner» (Frivillig). Innsatsen til daglig leder fremheves også som et viktig og aktivt bindeledd blant samarbeidspartnerne, og blant frivillige og deltakere som deltar i aktivitetene.

Lokaler og fasiliteter

Aktivitetslokalene i det ene huset på KulturHagen har to etasjer, der nedre etasje består av et stort lokale med bord, stoler, kjøkken, og annet som brukes i aktivitetene. I andre etasje er det innredet for kreativt verksted med symaskiner og annet hobbyutstyr. Aktivitetslokalet er et stort, lyst og trivelig lokale med store vinduer og mange store flater.

Fra de ansatte har vi fått høre at lokalet til tider kan bli støyete i forbindelse med aktiviteter. Dette gjelder særlig i aktiviteter med barn, men fra egne observasjoner har vi også erfart at det kan bli et ganske høyt lydnivå ved andre aktiviteter. Fraværet av lydisolerende materialer, som gardiner, tepper

eller andre akustikkdempende elementer, bidrar trolig til dette. Et umiddelbart tiltak for å fremme trivsel blant deltakere, frivillige og ansatte kan derfor være å få satt opp noen form for lyddemping. Dette vil trolig være et godt tiltak på tvers av aktivitetene.

Foruten støynivå har vi ikke fått noen særlige innvendinger på lokalene som benyttes til aktiviteter. I forbindelse med ferieaktiviteter for barn og unge har vi hørt at uteområdene fungerer bra, og plasseringen til nærmiljøsentralen ser ut til å være innbydende og bidra til en form for sosial arena for både de som deltar og de som går forbi. I løpet av våre korte feltbesøk på nærmiljøsentralen har vi observert at barn og unge på vei hjem fra skolen enten stopper innom sentralen/hagen, eller titter inn vinduene for å hilse til de ansatte og andre som er til stede.

Vi har hørt om utfordringer med det trådløse nettverket på aktiviteten datahjelp, der dette noen ganger kan bli litt tregt når mange kobler seg på. Dette kan enten ha å gjøre med at båndbredden på abonnementet som benyttes ikke er tilstrekkelig for å ha så mange på nett, eller at ruterens som benyttes ikke i god nok grad tillater så mange å være tilkoblet på samme tid. Vi forstår det er Asker kommune som i dag har ansvar for abonnementet, og at mulige utbedringer må tas via kommunen.

Midler

Nærmiljøsentralen og aktivitetene der driftes ved hjelp av midler fra Asker kommune, inkludert tilskuddet til sentralen gjennom forskrift om frivilligsentraler som er delfinansiert av staten, samt prosjektmidler fra forskjellige aktører (som Gjensidigestiftelsen, Bufdir og IMDi).

Frivillige og deltakere

Undersøkelsen har ikke hatt som mål å kartlegge omfang og antallet av frivillige og deltakere som deltar på aktiviteter ved nærmiljøsentralen. Vi har allikevel hørt estimater på at i overkant av 100 personer er innom sentralen i løpet av en ordinær uke. Vi har intervjuet personer fra begge disse – delvis overlappende – gruppene, og har vært interessert i deres erfaringer med hva deltakelse på nærmiljøsentralen gir de.

Vi har ikke gjort intervjuer med barn og unge som deltar på aktivitetene som er tiltenkt denne målgruppen, og har dermed ikke førstehåndserfaringer fra disse. Der disse tiltakene omtales er det gjennom betraktninger fra informantene vi har intervjuet.

Overordnet har vi inntrykk av at det er en overvekt av kvinner som deltar, der mange av de som deltar som frivillige – altså som stiller opp for å bidra i tilbudene – er pensjonister. Det er imidlertid også en del menn som bidrar i denne kategorien, blant annet som aktivitetsledere i tilbudene datahjelp og språkkafe.

Blant deltakerne er det et klart overtall av kvinner med minoritetsbakgrunn fra mange forskjellige land. Vi har intervjuet personer med ulike landbakgrunn i dette prosjektet. Felles for disse er at de har tid til å delta på aktivitetene som foregår på nærmiljøsentralen, der de fleste av disse skjer på dagtid.

Det er at få personer med bakgrunn fra Øst-Europa deltar på aktivitetene, med unntak av tilbudet datahjelp for seniorer fra Ukraina. Her har vi imidlertid observert en viss overlap mellom de som deltar på datahjelp og de som deltar på språkkafe, så skillet mellom personer fra Øst-Europa – og da særlig Ukraina – og andre områder er ikke absolutt. Øvrige personer fra øst-europeiske land ser imidlertid i liten grad til å delta på aktivitetene, uten at vi har noen klare indikasjoner til årsaken.

Fra personene vi har intervjuet har vi funnet at det er en del som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet grunnet fysiske og psykiske helseplager, og som dermed ikke har mange andre tilbud på dagtid. For disse tilbyr nærmiljøsentralen er meningsfylt aktivitet på dagtid.

Fra intervjuene har det kommet tydelig frem at personene vi har kategorisert som frivillige og deltakere begge uttrykket stor nytteverdi av sin deltakelse, og at det dermed ikke nødvendigvis er et sterkt skille mellom de som «gir» og «får». Til felles for disse uttrykker de vi har intervjuet at aktivitetene ved nærmiljøsentralen bidrar til at de opplever fellesskap, mestring og tilhørighet.

Nærmiljøsentralen har også et samarbeid med Bleiker VGS, der en skoleklasse kommer og hjelper til i aktiviteten. Dette samarbeidet har pågått siden våren 2024, og er slik vi forstår hovedsakelig aktivt på vårhalvåret, ettersom klassene bruker høsthalvåret på andre aktiviteter ved skolen. Samarbeidet fremstilles som et positivt tilskudd.

Innleide ressurser

Nærmiljøsentralen har funnet ut at de har behov for ekstra innleide ressurser på noen av aktivitetene. Disse innleide ressursene bidrar blant annet på aktivitetene språkcafe, jentegruppe og ferieaktivitet.

Bruken av innleide ressurser blir sagt å føre til mer forutsigbarhet i aktivitetene, ettersom disse alltid møter opp. På aktivitetene jentegruppe og ferieaktivitet er de innleide ressursene blant annet lokal ungdom, og man har dermed skapt et jobbtillbud for ungdom lokalt. De innleide ressursene brukes til å både planlegge og gjennomføre aktiviteter.

Kapittel 3: Tilbud og aktiviteter ved Borgen nærmiljøsentral

I dette kapittelet presenterer vi aktivitetene ved nærmiljøsentralen og diskuterer hvilke utfordringer og muligheter disse gir. Først i kapittelet gir vi en kort presentasjon av hvordan nærmiljøsentralen har satt sammen en aktivitetspakke med mål om at disse vil kunne gjensidige bidra til å styrke sosiale nettverk og tilhørighet på Borgen.

Oversikt over aktiviteter

Borgen nærmiljøsentral tilbyr en rekke aktiviteter til personer i alle aldre, med et særlig fokus på personer i barneskolealder (5. til 7.-klasse), voksne kvinner med innvandringsbakgrunn, og pensjonister.

Vi har sett nærmere på ni aktiviteter:

1. Mat og prat
2. Datahjelp for ukrainske seniorer
3. Språkkafe
4. Foreldreprat
5. Kreativt verksted
6. Ferieaktiviteter
7. Mat og lek
8. Jentegruppe
9. Annet: KIME

I undersøkelsen har vi hatt fokus på aktivitetene som på en eller annen måte er har et inkluderings- og integreringstilsnitt. Dette forstår vi som aktiviteter som skal bidra til at personer med innvandringsbakgrunn får bedre språkkunnskaper og kunnskap om det norske samfunnet, eller som på ulike måter bidrar til forbedringer i sosiale nettverk, tilhørighet og følelsen av å være del av et fellesskap.

I det følgende har vi inndelt aktivitetene etter målgruppe, der vi først ser på aktiviteter rettet mot voksne, foreldre og familier, og deretter aktiviteter rettet mot barn og unge. Aktiviteter knyttet til nærmiljøsentralens rolle i opprettelsen og driften av den sosiale entreprenøren KIME omtales kort til slutt. Vi har mest informasjon om aktivitetene rettet mot voksne og personer med familie/foreldre. Aktivitetene rettet mot unge er dermed i mindre omfang omtalt i denne rapporten. Vi har ikke omtalt aktivitetene lunsjklubb og friluftstrim med DNT.

I beskrivelsen av aktivitetene går vi først gjennom hva de inneholder samt deltakeres og frivilliges opplevelser knyttet til disse. Vi diskuterer målgruppe, innretning, ressurser og forventinger til deltakelse og utbytte, før vi til slutt peker på noen utfordringer og mulige forbedringsområder.

Aktivitetspakke, ønskede effekter og mål

De ansatte ved sentralen forteller at de har hatt en strategisk tanke bak utviklingen av aktivitetene som tilbys. Daglig leder fremhever hvordan hun håper aktivitetene kan ha synergieffekter, der for eksempel et barns deltakelse på mat og lek kan føre til at foreldrene får kjennskap til nærmiljøsentralen, og senere deltar på for eksempel mat og prat eller foreldreprat. Effekten er også tiltenkt den andre veien, hvor en av foreldrenes deltakelse på mat og prat eller andre voksenaktiviteter kan senke terskelen, og dermed gjøre det enklere for deres barn og delta på aktivitetene som tilbys ved sentralen.

Gjennom kartleggingen av aktivitetene har en rekke ønskede langtidseffekter som går på tvers av aktivitetene blitt identifisert i samarbeid med de ansatte. De ønskede langtidseffektene forstås her som effekter og mål sentralen ønsker å bidra til at deltakere og frivillige oppnår gjennom sin deltakelse.

Viktige langtidseffekter som går igjen på tvers av aktivitetene inkluderer ønsket om å forebygge utenforskap, bidra til en følelse av tilhørighet i nærmiljøet, samt legge til rette for at frivillige og deltakere får en økt mestringsfølelse og økt selvstendighet.

Langtidseffektene beskrevet ønskes nådd gjennom aktiviteter som bidrar til å øke deltakernes norskerferdigheter og relasjonsbygging i nærmiljøet. Disse målsetningene kommer også til uttrykk gjennom sentralens ambisjoner om å ha gode samarbeid med den lokale skolen og barnehagen. Et klart mål her er at personer gjennom deltakelse på sentralen kan få styrket sine norsk- og samfunnskunnskaper på en slik måte at de kan kommunisere bedre i møte med skole og barnehage. Dette kan gi positive effekter for foreldre, barn og skole eller barnehage.

Vi har ikke hatt mulighet til å dokumentere hvorvidt disse langtidsmålene oppnås i denne rapporten, men finner indikasjoner på at aktivitet på tvers av generasjoner kan føre til positive effekter der for eksempel både foreldre og barn har kjennskap til sentralen og det som skjer der.

Mat og prat

Målgruppe og aktivitet

Mat og prat er en aktivitet som har kvinner med innvandringsbakgrunn som er tilgjengelige på dagtid som målgruppe. Fra feltbesøkene har vi observert at kvinner med ulike land- og språkbakgrunn er til stede. Aktivitetene i tilbudet handler om at kvinnene skal lage mat, spise og snakke sammen. Tidligere har vi hørt at nærmiljøsentralen har invitert aktører inn for å bruke tilbudet som informasjonsarena. Dette har imidlertid avtatt. Det har etter hva vi forstår vært snakk om å ta dette opp igjen.

Fra nærmiljøsentralen stiller de med en ansattressurs, i tillegg til lokaler og ingredienser til matlaging. Iblant er det også frivillige med, her forstått som personer som på ulike måter ikke er i målgruppen (kvinner med innvandringsbakgrunn). Dette kan for eksempel være pensjonister eller andre fra nærmiljøet.

For å gjennomføre aktivitetene har sentralen en forventning om at deltakerne bidrar i matlaging, rydding og oppvask, og at de eller kommer med innspill til hvilken mat de skal lage. Fra de ansatte har

vi hørt at deltakerne noen ganger tar initiativ til å lage retter, og at de i slike tilfeller kommer godt forberedt med oppskrifter og mer.

En tiltenkt kortidseffekt av deltakelse i tilbudet er at de som er med får relasjoner i lokalmiljøet og et lokalt fellesskap der de kan møte andre. Tilbudet har slik et eksplisitt inkluderingsstilsnitt, og fra deltakerne får vi høre at det bidrar til en følelse av tilhørighet og sosiale nettverk.

En kvinne som har deltatt på mat og prat over flere år forteller:

Jeg anbefaler alle å komme på mat og prat. Jeg fortalte en dame som er naboen min om mat og prat, og hun var interessert. Hun kom hit ofte og lærte norsk, og det er mange jeg kjenner som lærte norsk her. Og det er gratis! [Naboen] kom hit, og når jeg treffer hun, sier hun takk til meg, for hun lærte norsk og fikk jobb (Deltaker)

En annen som har deltatt på tilbudet over lenger tid forteller at hun liker hvordan de på mat og prat får en praktisk innføring i norsk «på kjøkkenet». «Dette er et glass vann, dette er paprika, og så sa man alt som trengtes. Så da lærer man navnet på de tingene» (Deltaker).

Gjennom tilbudet kommer kvinnene i kontakt med personer fra andre land og språkområder, og på vårt feltbesøk observerte vi hvordan de i tillegg til å snakke norsk seg imellom – som det eneste felles arbeidsspråket mange av de har – utvekslet ord og erfaringer fra egen bakgrunn. En gruppe diskuterte for eksempel hvordan man kunne si kikerter på eget språk, og kom frem til svaret på tre språk før vi fant ut hva heter var på norsk.

En deltaker forteller at hun setter pris på hvordan de kan vise hverandre mat fra sine hjemland, og at dette bidrar til å bygge bånd mellom personene som bor i området.

Utfordringer

En frivillig forteller om en utfordring, der hen har forstått tilbudet dithen at det er et underliggende mål at deltakerne skal snakke norsk sammen, men at de ofte setter seg sammen i egne språkgrupper: «Så det er jo lettvisst, men man må jo prøve det [snakke norsk]».

En deltaker som har deltatt lenge på mat og prat, og som har vært ivrig på å rekruttere personer hun treffer på i nærområdet til tilbudet, forteller at hun tar på seg en litt streng hatt for å sørge for at de snakker sammen på norsk, ettersom dette fører til at det blir mer inkluderende for alle: «Jeg passer på at de snakker norsk, de må prate norsk».

På bakgrunn av målsetningen i tilbudet om å få kvinner til å komme sammen og lage mat, og utsagn der deltakere liker å få innblikk i andre lands mattradisjoner, er det også en meldt som en utfordring at deltakerne ikke ser ut til å være veldig aktive på å komme med innspill til oppskrifter. Dette kan bidra til å underbygge en situasjon der den ansatte fra nærmiljøsentralen må komme opp med oppskrifter, og at det blir mindre medvirkning i aktiviteten. Om målet er aktiv deltakelse i alle ledd av tilbudet kan et sterkere fokus på å få deltakerne til å komme med oppskrifter være bra. Nøyaktig hvordan dette kan gjennomføres, må trolig avgjøres i samråd med de som deltar.

Datahjelp for ukrainske seniorer

Målgruppe og aktivitet

Datahjelp til ukrainske seniorer er et tilbud nærmiljøsentralen utfører i forlengelse av et datakurs tilbudt av kommunen. Målgruppen for tiltaket er eldre flyktninger fra Ukraina som faller utenfor de ordinære tilbudene til flyktninger – norskopplæring og introduksjonsprogram. Aktiviteten har som mål å hjelpe disse å bli digitale borgere, og selvhjulpne i møtet med de digitale løsningene som brukes i Norge.

På kurset legger en frivillige lærer opp til ulike aktiviteter som skal gjennomføres.

Under feltbesøket var vi vitne til at deltakerne skulle logge seg inn på HelseNorge for å bestille seg gratis Covid-19-vaksine, som tilbys av kommunen. Aktiviteten bestod av en steg-for-steg-gjennomgang der den frivillige læreren viste fremgangsmåten på en projektor, mens deltakerne gikk gjennom stegene på egen PC. Læreren og deltakerne har ikke fellesspråk, og den tospråklige ansatte fra sentralen både oversetter, og går rundt og hjelper den enkelte.

Den frivillige læreren forteller at selv om det er et datakurs har det utviklet seg til å i større grad bli et samfunnsorienteringskurs: «For alt vi holder på med handler jo om å bli en norsk borger».

Tilbudet har som kortidsmål å hjelpe deltakerne med å løse hverdagslige utfordringer, som å bestille legetime eller vaksiner på nett, bidra til å gjøre deltakerne mer selvhjulpne i møte med det Digitale Norge, og bygge relasjoner mellom de som deltar.

Den tiltenkte langtidseffekten av tilbudet har til mål å gjøre det lettere for deltakerne å fungere i samfunnet, gi økt mestringfølelse gjennom økte digitale ferdigheter, og økt selvstendighet.

Utfordringer

De fleste av deltakerne på datahjelpen har tidligere deltatt på et kurs i regi av Asker kommune, der de fikk utdelt PC. Nærmiljøsentralen tilbyr en lavterskel arena som både er sosial og gir en slags samfunnsorientering som en oppfølging av dette kurset, men tilbyr ikke et eget kurs. De ansatte ved nærmiljøsentralen opplever at kommunens forventinger til nærmiljøsentralens rolle avviker noe fra det som tilbys.

Den frivillige læreren viser til at både lave digitale ferdigheter og problemer med bankID er sentrale utfordringer ved kurset, noe som også ble observert under feltbesøket. En del av deltakerne ser ut til å ha generelt lave digitale ferdigheter, og det kan dermed være vanskelig å tilpasse aktivitetene utfra deltakernes ulike utgangspunkt. Samtidig er det slik at de har kommet for å øke sine digitale ferdigheter, og man må dermed regne med slike utfordringer.

Begrensede språkressurser, der en ansatt representerer den språklige koblingen mellom læreren og de fleste av deltakerne, er også en utfordring. Det kunne vært gunstig å få inn flere flerspråklige frivillige dersom dette er mulig. Fra egne erfaringer har vi også observert at andre frivillige, og i dette tilfellet observatøren selv, ofte kan bidra med mye som har med navigering på nettsider å gjøre, dersom de har digital kompetanse. En deltaker ble observert sittende fast i bunnteksten på nettsiden uten å tilsynelatende finne veien videre. Ved hjelp av enkle gestikuleringer og peking kom vi oss videre til bestillingssiden for vaksine, som var målet med den dagens økt.

De ansatte på nærmiljøsentralen opplyser at de kan oppleve problemer med det trådløse internett om det er mange deltakere.

Et forslag til datahjelpen er å vurdere hvorvidt man i tillegg til aktiviteter for å styrke deltakernes digitale kompetanse på PC, kan forsøke å innrette tilbudet mot et digitalt liv på mobiltelefon. I dag har stadig flere offentlige og private tjenester fokus på å være «mobile first», og en rekke oppgaver – fra å levere skattemelding til å bestille vaksiner – lar seg gjennomføre på mobiltelefon. Selv om ikke alle deltakerne på datahjelpen hadde PC, så det ut til at de fleste hadde en smarttelefon, der de fleste kan tenkes å ha opparbeidet seg relativt god kompetanse på hvordan denne fungerer.

Språkkafe

Målgruppe og aktivitet

Språkkafeen har alle innvandrere med et ønske om å styrke norsken sin, og som er tilgjengelige på dagtid torsdag, i sin målgruppe.

Språkkafeen drives av en lønnet ressurs i tillegg til en ansatt fra nærmiljøsentralen. Aktiviteten på språkkafeen er inndelt i to deler, der den lønnete ressursen – en pensjonert lærer – først går gjennom dagens tema, før deltakerne og frivillige snakker seg imellom.

Aktiviteten er ut fra hva vi har observert den som har størst blanding av personer vi har kategorisert som deltakere og frivillige, slik at personer med lite norskkunnskaper (deltakere) kan sitte sammen med folk med bedre norskkunnskaper (frivillige).

Læreren med et særlig ansvar for opplegget på språkkafeen forbereder et dagens tema til hver økt. Læreren har deltatt på mange språkkafeer, og har forteller at han har utviklet sin egen vri på språkkafe for opplegget på sentralen. Dagens tema da vi var på besøk var vinterbekledning, og vi har hørt at de tidligere har snakket om helse, mat, hus og hjem, samt ting spesielle hendelser som Halloween og Diwali.

Lærerens private visjon er å lage en hyggelig lavterskel arena der deltakerne lærer praktisk norsk om en mengde temaer som bidrar til at de blir bedre inkludert i samfunnet gjennom bedre språkkunnskaper: «Det skal være en kafe, og ikke skole».

En av deltakerne på språkkafeen, som tidligere har gått på norskkurs og introduksjonsprogrammet, mener språkkafeen er et viktig supplement til opplæringen i kommunens regi. Dette kommer av to grunner. For det første representerer språkkafeen en arena for å praktisere norsk, og dermed faktisk bruke det hen har lært på norskkurs. For det andre forteller hen at det første året i Norge var vanskelig, og at det kunne være utfordrende å konsentrere seg. «Jeg savnet vennene mine i [hjemlandet], og jeg har ikke familien her, og var alene». Utfordringer med å lære norsk, eller andre språk, i en allerede sårbar situasjon er også kjent fra tidligere forskning (Høibjerg, 2021, s. 208). Dette handler om at mange som har flyktet fra krig og uro kan trenge tid til å prosessere tankene sine, før de kan ta til seg ny kunnskap.

For andre deltakere som av ulike grunner ikke får tilbud om norskopplæring, for eksempel arbeidsinnvandrere, representerer språkkafeen en mulighet til å lære og praktisere norsk. En deltaker forteller at de frivillige bruker god tid på å uttale og ord: «Det er veldig komfortabelt, et sted med venner og god mennesker, du føler det er et koselig sted» (Deltaker).

Språkkafeen har blitt løftet frem som å ha en hyggelig og god atmosfære. En samarbeidspartner som arbeider med flyktninger og andre innvandrere forteller hvordan:

Språkkafeen er så fantastisk og varmt og inkluderende, at vi har en deltaker som tar buss fra [langt vekk] for å komme hit hver torsdag. Og da blir de møtt med tente lys og kaffe og kaker, også har de jo en profesjonell språklærer som har alt man kan av kunnskap. (Partner)

Språkkafeen ser i det store ut til å treffe målgruppen med mennesker som trenger et sted å praktisere norsk og har tid til å gjøre dette på dagtid. Både deltakere, frivillige, og partnere uttrykker at innretningen på tilbudet i dag fungerer godt.

Den antatte kortidseffekten deltakerne får av å delta på språkkafeen er at de lærer nye ord og begreper, og blir kjent med andre i nærområdet.

Langtidseffekter kan variere mellom deltakerne, men antas å være at de bygger relasjoner og nettverk over tid, får økte norskkunnskaper, motivasjon til deltakelse i andre aktiviteter, og i beste fall, lærer seg norsk til et slik nivå at det bidrar til å skaffe seg lønnet arbeid.

Utfordringer

De ansatte har en oppfatning om at rekrutteringen og deltakelse på språkkafeen varierer en del. Noen ganger forteller de at det kan være litt for mange «deltakere» sett opp mot antall frivillige som møter opp. Dette fremheves også av læreren, som forteller de gjerne skulle hatt noen flere frivillige, samtidig som hen løfter frem innsatsen til de som allerede deltar som frivillige. Utfordringen med å finne en god balanse mellom de som skal lære norsk og de som kan lære det bort er velkjent, og omtalt i en tidligere rapport om norskopplæringstilbud i frivillige regi (Proba, 2023).

Tidspunktet for språkkafeen fremheves som en mulig medvirkende faktor til at de stort sett har kvinner som deltar på språkkafe, men dette har også blitt oppgitt å være tilfellet på andre språkkafeer i regionen. En endring av tidspunkt ville kanskje ha fått andre grupper til å delta, men ville også gjort at en del av de som deltar i dag kanskje ikke ville hatt anledning til å delta. På bakgrunn av at språkkafeen i dag stort sett er godt besøkt er dermed en endring av tidspunkt trolig ikke nødvendig.

Foreldreprat

Målgruppe og aktivitet

Foreldreprat er en av de nyere aktivitetene ved nærmiljøsentralen, og har blitt etablert etter de en kort periode forsøkte seg på mammagrupper. Her skulle mødre komme sammen og snakke om hvilke utfordringer man møter som mor i Norge. Mammagruppene fikk ikke den deltakelsen man ønsket, og ble derfor avviklet. Med foreldregruppe ønsker man å inkludere fedre, og dermed få et bredere rekrutteringsgrunnlag.

Foreldreprat er et tilbud rettet mot foreldre med innvandrerbakgrunn, og har som mål å være en arena der disse kan snakke om temaer knyttet til foreldrerollen i Norge, samt møte andre foreldre.

Fra nærmiljøsentralen stiller en ansatt, samt to frivillige med bakgrunn i helse- og oppvekststyrker. Et mål for de frivillige er at arenaen skal bidra til at deltakerne forstår det norske systemet bedre, at det

kan være en plass man kan snakke om hvordan foreldrerollen ser ut i Norge, og hvilke forventninger som finnes.

Under feltbesøket ble foreldreprat arrangert for tredje gang, og de jobber stadig med å finne formen og innretningen dette skal ha. På nåværende tidspunkt er innretningen slik at foreldre inviteres til foreldreprat, og man prater om de temaene som dukker opp. En av initiativtakerne forteller at:

Tanken var å invitere til samtaler med foreldre som er eller føler seg nye i Norge og har en omsorgsrolle. Så skulle vi invitere til prat om ulike utfordringer og temaer, som kan være alt fra påkledning, mat, overgang fra barnehage til skole, kommunikasjonen hjem, barnehage, lover og regler, samarbeid med andre etater, eller annet som foreldrene selv har med seg. Så det viktigste er at de tar med seg spørsmål selv (Frivillig)

Bidraget fra de frivillige er tenkt å gi tilgang på en form for kunnskap og sosial kapital disse har, som tidligere ansatte i offentlig sektor og med kunnskap om mange av spørsmålene foreldre kan tenkes å ha.

En samarbeidspartner fra en skole i nærheten forteller at de ser et viktig potensial i foreldreprat, ettersom en styrkning av foreldrenes språk- og samfunnsforståelse vil kunne ha positive ringvirkninger. Samarbeidspartneren forteller at «det er mye annet som foregår her som er mer relatert til foreldregenerasjonen, men som i seg selv også har stor verdi for oss, for det kan være foreldre av unger som får språktrening. Så det nyter vi og barna godt av, og de får utvidet sosiale nettverk i nærmiljøet».

En av deltakerne på foreldreprat, som selv har utenlandsk landbakgrunn og erfaring som deltaker ved andre aktiviteter på nærmiljøsentralen, forteller at aktiviteten er «veldig fin, så om jeg har tid vil jeg være med videre». På aktiviteten har hen delt sine egne erfaringer som en person som har vært her i flere år, og forteller om at det «kan være vanskelig av og til om man ikke snakker veldig bra norsk. [...] De aktivitetene er veldig bra, og mange foreldre blir kjent med hverandre. Det er fint å føle at man ikke er alene».

Den tiltenkte korttidseffekten av tilbudet handler om å gi foreldrene svar på konkrete hverdagsutfordringer fra fagpersoner, og bygge nettverk i nærmiljøet.

På lengre sikt er håpet at foreldreprat kan bidra til å gjøre foreldrene som deltar trygge i denne rollen, og dermed legge til rette for bedre oppvekstvilkår for barna deres.

Utfordringer

Foreldreprat har kun vært arrangert et fåtall ganger, og er et tilbud som fortsatt arbeider med å finne sin form. En måte de jobber med utviklingen av aktiviteten på er gjennom å tenke på hvordan de bedre kan involvere deltakerne i noe større grad, og dermed tilpasse tilbudet til de som skal dra nytte av det. En mulig måte som er vurdert er å ta i bruk samtalekort fra NABO Norge¹ der man trekker ut noen temaer på hvert møte som man prater om.

Det er også noen utfordringer knyttet til rekruttering, der de i dag stort sett benytter seg av å ta direkte kontakt med personer, eller rekrutterer deltakere gjennom andre tilbud som mat og prat. Vi

¹ En frivillig organisasjon som er en del av Stiftelsen Betanien. <https://www.nabonorge.no/om-oss>

har også hørt at en miljøarbeider fra flyktningetjenesten bidrar med rekruttering, i tillegg til nærmeste barneskole.

Foreldreprat fremstår som et nyttig tilbud som kan bidra til å øke deltakernes kunnskap og dele erfaringer om hva det betyr å være foreldre i Norge. Aktiviteten fremstår videre som en typisk «likepersonsarbeid» som lenge har funnet sted på frivilligsentraler (St. Meld. nr. 16, 1993), der personer i samme livssituasjon finner sammen for å utveksle erfaringer. I den videre utviklingen av tiltaket kan det være nyttig å vurdere hvorvidt det i størst grad bør være «styrt» gjennom ulike temaer for hvert møte, eller om det skal være en type «likepersonsarena» der deltakerne kan ta opp hva de selv ønsker. Slike vurderinger kan gjøres i samråd med deltakerne.

Kreativt verksted

Målgruppe og aktivitet

Målgruppen for kreativt verksted er uttalt å inkludere alle små og store kreative sjeler på Borgen. I tillegg til å bedrive kreative aktiviteter – som søm, tegning, maling og mer – er det et håp om at aktiviteten skal bidra til et fellesskap rundt kreative aktiviteter på kveldstid.

Per i dag er kreativt verksted drevet av en betalt ressursperson (som varierer fra gang til gang) og en ungdom.

Innretningen av tilbudet på nærmiljøsentralen er fortsatt under utforming, men ressurspersoner forteller at de ser mange muligheter for hva de kan gjøre med lokalet som disponeres i andre etasje av aktivitetshuset.

Korttidseffekten av deltakelse på kreativt verksted er oppgitt å være at folk skal få et sted der de kan drive med kreativ utfoldelse og mestringfølelse. På lengre sikt oppgir en av ressurspersonene at hen håper verkstedet bidrar til å få folk til å tenke nytt rundt gjenbruk og verdien av å lage noe selv.

Utfordringer

Det er varierende hvor mange som kommer på kreativt verksted på nærmiljøsentralen, og vi har fått høre at de sliter noe med å finne kreative personer som kan være med å drive utviklingen og driften av tilbudet.

Vi har også hørt at den brede målgruppen – små og store kreative sjeler – kan føre til at man ekskluderer noen. For voksne personer som ønsker å holde på med noe kreativt har vi blitt fortalt at tilstedeværelsen av små barn kan føre til et høyt støynivå som ikke nødvendigvis er forenlig med arenaene de søker. En ressursperson mener det kan være vanskelig å ha blandede grupper med voksne og barn. Heri ligger muligens en løsning for videre utvikling av tilbudet.

Fasilitetene som er tilgjengelige på det kreative verkstedet kan se ut til å legge til rette for et godt tilbud, men det mangler altså noen frivillige ressurser som kan bidra med sin kunnskap, og det kan være at en innsnevring eller todeling av målgruppen kan bidra til økt aktivitet.

Ferieaktiviteter

Målgruppe og aktivitet

Nærmiljøsentralen arrangerer ferieaktiviteter for barn på 4. til 7. trinn som ellers ikke har andre tilbud i feriene. Det er et uttalt mål at tilbudet skal bidra til aktivitet i ferien og en følelse av lokal tilhørighet for de som deltar, og i ukene tilbudet pågår har de tilsatt ungdommer som bidrar.

I løpet av ukene ferieaktivitetene pågår stiller sentralen med to voksne og 2-3 ungdommer per uke, samt mat og ingredienser og utstyrt for å drive med lek og kreativ utfoldelse. På ferieaktivitetene har vi hørt at de driver med utelek, samt sang og musikk.

Tilbudets korttidseffekter er ment å være at barn får et positivt tilbud i ferien, mens langtidseffekten kan inkludere at man forebygger utenforskap og på ulike måter styrker samarbeidet med skolen i nærområdet.

Aktiviteten krever at barna blir påmeldt på forhånd, og dette er det eneste tilbudet som krever slik påmelding. Dersom det er ledig plass, har vi hørt at det også er mulig med «drop-in»-deltakelse.

Utfordringer

Utfordringer møtt i forbindelse med ferieaktivitet har blitt tatt tak i løpende og nødvendige tilpasninger gjort.

Mat og lek

Målgruppe og aktivitet

Tilbudet har som mål å bidra til å bygge klassemiljø i litt andre omgivelser, og skal være et lavterskeltilbud som når alle. Det er også en tanke om at deltakelse kan bidra til at barna blir kjent med selve nærmiljøsentralen, og økt tilknytning til Borgen som området.

I løpet av aktiviteten stiller sentralen med en ansatt og en eller flere frivillige, og de har vanligvis et samarbeid med Bleiker videregående skole, som sender elever fra en klasse for å bidra. Dette samarbeidet gjelder hovedsakelig i vårhalvåret. Videre har sentralen ulikt utstyr for aktiviteter og lek.

I løpet av aktivitetene spiser barna sammen og man legger til rette for at de skaper sosiale fellesskap. Dette skjer blant annet gjennom utelek, og gjennom inneaktiviteter som spill og kreative hobbyaktiviteter.

Kortidseffekten av tilbudet skal gi barna et sted å være med en trygg voksen til stede, og man har identifisert en bieffekt der deltakelsen kan føre til at flere deltar på leksehjelp som arrangeres av Røde Kors senere på dagen.

På lengre sikt er en ønsket effekt av tilbudet at man styrker klassemiljøet, bidrar til økt følelse av tilhørighet, samt styrke og opprettholde relasjonen mellom skolen og nærmiljøsentralen.

Utfordringer

Tilbudet har utfordringer knyttet til rekruttering av voksne og ungdommer som ressurspersoner som kan bidra. Dette handler om å få tak i voksne frivillige. Samarbeidet med Bleiker videregående er innrettet på en slik måte at de kan stille opp i vårhalvåret, men ikke høsthalvåret. I høst er det rekruttert et par ekstra frivillige voksne, og det jobbes med kontinuiteten.

Det knyttes også noen utfordringer til organiseringen av utelek ut fra den til enhver tid deltakende gruppen, der noen er flinke til å holde på selv, mens andre trenger mer tilrettelegging.

Jentegruppe

Målgruppe og aktivitet

Målgruppen for jentegruppen er jenter ved sjette trinn på Hagaløkka skole. Fra nærmiljøsentralen stiller de med en ansatt som fungerer som en trygg voksen, to ungdommer fra ungdoms- og videregående skole som deltar, samt ingredienser til å lage mat.

I løpet av tilbudet lager barna, den ansatte og ungdommene mat, spiser og snakker sammen.

Ungdommene som arbeider i tilbudet, sier de arbeider godt med den ansatte og jentene som deltar med å utforme aktivitetene. De opplever selv at det er positivt at de som litt eldre ungdom er del av tilbudet, og at de ofte kan treffe på jentene som deltar på gata som da spør «er det jentegruppe denne uka?». En positiv observasjon en av ungdomsarbeiderne har gjort er at:

Det virker som at de [jentene] synes det er et fint sted å være sammen. På skolen har alle egne gjenger, men her er alle sammen. Så de lager litt nye vennskap, her er de litt mer ett, og alle prater med alle. Så det er bra
(Ungdomsarbeider i aktiviteten)

Tilbudet har som mål å være et trygt sted for målgruppen etter skoletid, bidra til fellesskap og skal være et lavterskeltilbud der man kan delta uten å melde seg på. På lang sikt er det et ønske om at aktivitetene skal gi tilhørighet i nærmiljøet og forebygge utenforskap.

Utfordringer

De ansatte har observert at det er noe lavere deltakelse i år enn i fjor, og undres over om man bør gjøre endringer i innretningen for å tiltrekke seg flere. Fra intervjuene har vi hørt at aktiviteten kolliderer med andre aktiviteter som skjer for målgruppen på samme tidspunkt, og de har derfor forsøkt å flytte tidspunktene til aktiviteten.

Som med de andre tilbudene som strever med rekruttering av deltakere kan det være aktuelt å snakke med personene i målgruppen for å finne ut om det er «konkurrerende» tilbud som skjer på samme tid, eller om aktivitetene i tilbudet i dag ikke treffer målgruppen. Dersom dette er tilfellet kan man gjøre tilpasninger og se om man bedre treffer målgruppen, og dermed oppnår de effektene man ønsker: Altså bygge fellesskapsfølelse, tilhørighet og gi barna et trygt sted å være etter skoletid.

Målgruppe og aktivitet

I 2017 opprettet nærmiljøsentralen en forening (sosial entreprenør): KIME.

KIME tilbyr arbeidsrettet opplæring og arbeidsplasser i mat- og serveringsbransjen for kvinner med minoritetsbakgrunn og har eksistert i fem år ved Innbyggertorget på Borgen og fikk fra 2024 en ny avdeling i Heggedal.

Bakgrunnen for nærmiljøsentralens initiativ var kontakten, gjennom aktiviteten mat og prat, med mange kvinner med minoritetsbakgrunn som ønsket å få seg jobb. Da muligheten til et samarbeid med Asker kommune og NAV Asker om drift av kafeen på det nyopprettede innbyggertorget på Borgen (i 2018) oppsto, ble KIME opprettet.

Fra samtaler på nærmiljøsentralen har vi hørt at flere som tidligere har deltatt på aktiviteter der senere har fått seg jobb på KIME. Vi har også snakket med en person som har fått seg jobb der gjennom NAV, som ikke hadde videre kjennskap til de øvrige aktivitetene på nærmiljøsentralen før hen startet der.

Utfordringer

Modellen for drift og finansiering har endret seg i løpet av perioden, og det ble fra januar 2024 inngått en samarbeidsavtale mellom de tre partene (KIME, NAV, Asker kommune) som sikrer fortsatt drift og utvikling. Samtidig ble driften av KIME avsluttet fra nærmiljøsentralens side, men det tette samarbeidet fortsetter.

Kapittel 4: Nærmiljøsentralens rolle for sosiale nettverk og tilhørighet

Tilbudene og aktivitetene ved Borgen nærmiljøsentral er med å bygge opp under en uttalt motivasjon om å skape sosiale møteplasser på Borgen. I forrige kapittel har vi presentert og diskutert innretningen, målgrupper og noen utfordringer ved de ulike aktivitetene.

I dette kapittelet løfter vi blikket for å se nærmere på hvordan de ulike tilbudene samlet bidrar til å styrke deltakere og frivilliges sosiale nettverk og tilhørighetsfølelse på Borgen.

Treffer aktivitetene målgruppen?

I det følgende diskuterer vi hvor godt aktivitetene ved nærmiljøsentralen ser ut til å treffe målgruppene som er tiltenkt, og hvilke krysseffekter som kan oppstå ved at nærmiljøsentralen har ulike målgrupper.

I kapittel 2 identifiserte vi tre målgrupper tilbudene ved Borgen nærmiljøsentral ser ut til å ha:

- ◆ Personer med innvandringsbakgrunn
- ◆ Barn og unge, og deres foreldre
- ◆ Frivillige som ønsker å bruke sin tid på inkluderingsfremmende aktiviteter, samt pensjonister

De tre målgruppene er identifisert utfra kartleggingsøvelsene som er gjort i samarbeid med de ansatte på Borgen. Vi har også tatt høyde for en fjerde gruppe med «øvrige», som er i målgruppen for blant annet kreativt verksted (altså små og store kreative sjeler).

Rekrutteringsprosess

De ansatte har flere ganger fremhevet utfordringen med å rekruttere personer fra målgruppen «personer med innvandringsbakgrunn» til aktivitetene.

Fra intervjuene og samtaler med de ansatte har vi identifisert en trestegs rekrutteringsprosess som ser ut til å være sentral for å rekruttere personer til å delta på aktiviteter.

Disse stegene innebærer at man først (1) hører om eller leser om tilbudet på en brosjyre, plakat, Facebook eller av bekjente, og dermed blir bevisst på at det eksisterer. Etter å ha fordøyd tilbudets eksistens en periode kan personen så (2) få en direkte forespørsel om hen vil være med på det. Om tilbudet er tilstrekkelig fordøyd og de har tid samt kapasitet, kan det så tenkes at de (3) møter opp for å se hva det er, og eventuelt blir faste deltakere, som kan fortelle om tilbudene til andre personer (steg 1).

Proessen viser allikevel til at rekruttering av personer i målgruppen – personer med innvandringsbakgrunn – er omfattende, og derfor krever en del innsats og tid.

Personer med innvandringsbakgrunn

Aktivitetene ser i stor grad ut til å treffe målgruppen «Personer med innvandringsbakgrunn», der det særlig ser ut til at kvinner med innvandringsbakgrunn som kan delta på dagtid er en viktig gruppe.

Aktiviteten «Mat og prat» er spisset inn mot denne målgruppen, og aktiviteten ser ut til å være en viktig inngangsport til nærmiljøsentralen for mange deltakere. Dette betyr at kvinner som deltar på mat og prat, også ofte senere deltar på for eksempel språkkafe og andre aktiviteter.

I kartleggingen har vi sett at seks av ni aktiviteter eksplisitt har personer med innvandringsbakgrunn i målgruppen. Dette har sin forklaring i nærmiljøsentralens strategiske valg om å prioritere aktiviteter for denne målgruppen.

Ut fra undersøkelsene vi har gjort deltar personer i denne målgruppen i alle de tiltenkte aktivitetene, men i noe ulik grad. Der mat og prat, og språkkafe ser ut til å være mye besøkt, finnes det fortsatt noe å gå på med tanke på rekrutteringen til foreldreprat. Foreldreprat er et nytt initiativ som er under utvikling, noe som kan bidra til å forklare dette.

Vi har ikke samlet inn data knyttet til hvorvidt det finnes flere personer i området som kunne deltatt. Fra intervjuene har vi allikevel fått høre flere eksempler på at deltakere har rekruttert personer i nabolag og fra skole eller barnehage som siden har deltatt, mens deltakere har fortalt om personer de vet kunne ha deltatt, men som ikke gjør det av ulike årsaker. Det er dermed grunn til å tro at rekrutteringsgrunnlaget til aktivitetene er av en viss størrelse. Hvor mye man eventuelt skal jobbe for å nå flere personer i denne målgruppen vil avhenge av kapasiteten på de ulike aktivitetene, der man kanskje oftere vil nå et maks antall deltakere på språkkafe enn på tilbud som kreativt verksted og foreldreprat.

Vi har hørt om flere mulige rekrutteringstilnærminger og arenaer. Andre deltakeres innsats med å rekruttere har blitt fremhevet som viktig av både deltakere selv og av ansatte ved sentralen. Vi har videre hørt at ansatte har møtt opp i barnehagen for å rekruttere personer som er tilgjengelig på dagtid for å delta, og om deltakere som har møtt opp på bakgrunn av denne tilnærmingen.

Generelt er det slik i frivilligheten at de fleste som deltar har blitt spurt av personer i sine sosiale nettverk (Kraglund & Enjolras, 2017, s. 17), og effekten av dette virker også å være relevant her.

For personene med innvandringsbakgrunn vi har snakket med har flere omtalt nærmiljøsentralen og aktivitetene der som en viktig del av deres sosiale liv. «For meg er sentralen veldig bra», forteller ei som har deltatt på aktiviteter i mange år, «Det er et sted man kan komme til om du har spørsmål [...] Og det er bra å snakke med ansikter du kjenner, for meg er [dette stedet] veldig bra» (Deltaker).

Flere av deltakerne så vel som de frivillige fremhever hvordan de vet de kan treffe på kjente når de kommer på aktivitetene, og at dette bidrar til at de føler seg sett og en følelse av å tilhøre et fellesskap. En deltaker forteller at «Her kan du snakke med folk man ikke ser så ofte, kanskje du ikke har sett naboen din på ett år også er de plutselig her» (Deltaker). Nærmiljøsentralen og aktivitetene der kan i dette eksempelet fungere som et sosialt sentrum som gjør at personer som bor i fysisk nærhet faktisk finner sammen og får en arena der de kan bli kjent og utvikle relasjoner.

Barn og unge

I denne undersøkelsen har vi ikke snakket med barn og unge, men hørt om tilbudene som eksisterer for denne gruppen. For deltakerne i tilbudet mat og lek forstår vi det slik at det er åpent for hele femte-trinn ved Hagaløkka skole deltar, at mange av disse deltar, og at man dermed «treffer» denne gruppen godt. I jentegruppen, som er siktet inn på jenter på sjette-trinn har vi hørt at de har hatt noen utfordringer med rekrutteringen i høst, blant annet grunnet andre aktiviteter som pågår på samme tid. Her kan det dermed se ut til at innretningen på tilbudet i år ikke treffer så godt som man ønsker ved nærmiljøsentralen. Som nevnt i beskrivelsen av aktiviteten jobber de ansatte og ungdomsmedarbeiderne med å finne en bedre innretning på tilbudet jentegruppe, slik at både tidspunkt og aktiviteter passer bedre for målgruppen.

Fra de ansatte har vi hørt at deltakere fra fjorårets jentegruppe, som nå går i syvende klasse, stadig kommer innom sentralen, og at tilbudet traff dem bedre.

Frivillige som ønsker å bruke sin tid på inkluderingsfremmende aktiviteter, samt pensjonister

Aktivitetene treffer i moderat grad målgruppen frivillige som ønsker å bruke sin tid på inkluderingsfremmende aktiviteter. Dette reflekteres ved at ansatte og tilknyttede ressurser ved nærmiljøsentralen gir uttrykk for at de gjerne skulle hatt flere frivillige på en del av aktivitetene. Blant de som deltar som frivillige er det i hovedsak pensjonister. Innretningen på flere av tilbudene som har tilsatt lønnete ressurser viser til et behov for kontinuitet som i dag tilsynelatende ikke dekkes tilstrekkelig av frivillige ressurser.

Nærmiljøsentralen har allikevel tilknyttet en rekke frivillige som bruker sin tid til å delta på ulike aktiviteter. Gjennom intervjuene og observasjonene får vi inntrykk av at nærmiljøsentralen er særlig avhengig av et knippe utvalgte ressurspersoner i lokalmiljøet som frivillige, der mange av disse har blitt spurt direkte av sentralen om å bidra med frivillig aktivitet.

Fra språkkafeen, og andre aktiviteter, har vi hørt at de har noen utfordringer knyttet til rekruttering av frivillige som kan bidra med sin innsats. De ansatte forteller at de har treffetid på det lokale innbyggertorget, som ligger i kort avstand fra nærmiljøsentralen, der personer kan komme innom for å høre hva de kan gjøre og hvordan det er å være med som frivillig. Dette tiltaket har imidlertid gitt begrenset uttelling, utfra hva vi blir fortalt.

Nærmiljøsentralen forteller at de har best erfaring med å rekruttere frivillige til aktiviteter på dagtid. Dette gjenspeiles i at de fleste som deltar som frivillige er pensjonister og personer som av ulike grunner er tilgjengelige på dagtid. For de frivillige forstår vi at aktivitetene og innsatsen de gjør gir dem en sterk følelse av å bidra, samt fremme tilhørighet og egen trivsel.

Med utgangspunkt i tanken om at deltakere og bidragsyttere innen frivillighetsfeltet eksisterer langs et slags spektrum, der noen til tider i større grad kanskje opplever å motta hjelp og støtte, mens de på andre tidspunkter bidrar inn som ressurspersoner, kan det se ut til at pensjonistene er et slags forbilde som i lik grad «får» og «yter» av innsatsen og aktivitetene ved nærmiljøsentralen. Denne doble rollen fremheves av flere av pensjonistene som viktig, der de både får lære nye ting på for eksempel lunsjklubb, holde seg i form gjennom friluftstrim, samt får følelsen av å bidra med noe som er viktig og nyttig for andre som frivillige på språkkafe.

«Frivilligheten har hjulpet meg, for der får jeg brukt ressursene mine» forteller en av de frivillige som har deltatt på blant annet språkkafe.

Bidrar tilbudene til sosiale nettverk og en følelse av tilhørighet?

I tillegg til å se på hvorvidt aktivitetene ved nærmiljøsentralen «treffer» målgruppa – altså at de personene man tenker aktivitetene skal treffe, kommer og er del av disse – har vi sett på hvordan deltakelse kan påvirke sosiale nettverk og tilhørighetsfølelse.

En av de frivillige som deltar på sentralen, og har bodd på Borgen i flere år, har fortalt om sin egen historie som innflytter for mange år siden: «Da jeg kom til Asker syntes jeg det var forferdelig. Jeg kjente ingen, og mannen min dro på jobb. Så da tenkte jeg at jeg må gjøre noe med det. Og slik har sikkert mange innvandrere også det, og de kan jo ikke språket en gang».

Historien oppsummerer hvordan det kan være å komme til et sted der man ikke kjenner noen, følelsene det kan medføre, og løsningen på problemet. Selv om man vet at veien ut av utenforskap gjerne går gjennom å delta på aktiviteter og bygge sosiale nettverk, er det allikevel ikke alltid slik at det er lett for den enkelte å delta på aktiviteter og arenaer som gir de en følelse av å høre til.

Hovedproblemstillingen i denne undersøkelsen har vært å se om deltakelse på tilbud ved nærmiljøsentralen bidrar til å øke deltakernes sosiale nettverk, og styrke en følelse av tilhørighet. En grunnleggende antagelse her har vært om nærmiljøsentralen kan fungere som en sosial katalysator: Altså kan deltakelse på sentralens aktiviteter bidra til at man får utvidet sitt sosiale nettverk, og på den måten få en styrket tilhørighetsfølelse.

Fra intervjuene og observasjonene ser vi at mange av de som deltar på aktiviteter ved nærmiljøsentralen oppgir at de har styrket sine sosiale nettverk i nærområdet, og at deltakelsen i flere tilfeller kan ha ringvirkninger i form av at deltakerne opparbeider seg kontakter, språkkunnskap og viktige erfaringer som kan brukes inn i for eksempel arbeidslivet.

Vi finner vi tre overordnede faktorer som gjør at nærmiljøsentralen fungerer som katalysator for sosiale nettverk og tilhørighet på Borgen:

- ◆ Det er enkelt å invitere med folk og delta selv fordi det er åpent for alle og gratis
- ◆ Det er en arena som gjør det mulig for naboer å bli bedre kjent
- ◆ Den har aktiviteter på tvers av generasjoner

Disse tre faktorene fremstår for oss som kjernestyrker ved nærmiljøsentralen, som bør vedlikeholdes og eventuelt styrkes for å øke sentralens funksjon som sosial katalysator. De tre faktorene går på tvers av flere av aktivitetene, eller beskriver hvilke synergieffekter som kan oppstå ved å ha tilbud på tvers av målgrupper og generasjoner.

Åpent og gratis

En frivillig som har bodd på Borgen i flere år fremhever hvordan en av de beste tingene med nærmiljøsentralen er at det representerer et sted der man kan ta med seg folk for å gjøre noe sammen: «Det er et lett sted å invitere folk til, om det kommer nye mennesker hit» (Frivillig). En

annen deltaker på sentralen med minoritetsbakgrunn har fortalt hvordan hen ofte går opp til mennesker i nærområdet som hen ikke kjenner for å be de komme på sentralen: «Om jeg ser noen utlendinger så løper jeg til de, og sier du jobber ikke? Og er ikke i skolen? Så f r jeg de til å komme hit» (Deltaker). Deltakeren hadde et stort sosialt nettverk på Borgen og Asker, dels fordi hen er så oppsøkende: «Når jeg kom hit i dag, så var det ei jeg ikke kjente, så jeg hilser. Det er bra å hilse og snakke sammen» (Deltaker).

Det at nærmiljøsentralen er åpen og gratis blir gjennom intervjuene fremstilt som en av de mest sentrale fordelene, ettersom det fører til at det blir lett å invitere med personer man møter på, eller senker terskelen betydelig for personer som har flyttet til nærområdet og ønsker å treffe nye mennesker. En frivillig uttrykker det slik: «Her kan man ikke kåpe noe kaffe eller snacks, det er samværet som er viktig» (Frivillig).

I en norsk kontekst kan det tenkes at arenaer som nærmiljøsentralen er viktige sosialiseringsarenaer nettopp fordi de gir et rom der personer kan møtes innenfor trygge rammer. Den norske d rstokkmila kan her forstås som noe som ikke bare handler om å komme seg ut av huset, men en viss terskel som settes opp mot å invitere personer inn i eget liv (NOU 1986: 8, 1986). Tidligere studier av frivilligsentraler har vist til hvordan disse fungerer som viktige møteplasser i sine lokalmiljøer, der lokalene i seg selv danner rammene for at personer kan komme frem og møtes (Lorentzen, 2012).

Formulert noe annerledes, det at det eksisterer et lokale i nærmiljøet hvor personer kan invitere personer de ikke nødvendigvis kjenner så godt til, kan bidra til å senke terskelen for å danne relasjoner og dermed skape sosiale nettverk. Det at det finnes et lokale som ikke er ens eget hjem – et «tredje rom» (Oldenburg, 1999) – blir dermed en sentral del av tilbudet, der man kan møtes uten at det oppleves for nærme eller intimt, samtidig som det ikke finnes et press for å kåpe. Ofte er slike tredje rom enten forbundet med steder der det finnes en forventning om å kåpe en kaffe eller noe annet, eller stillhet – som på biblioteker og i livssynslokaler.

Nærmiljøsentralen representerer dermed et åpent rom hvor man kan komme uten at det knyttes forventinger til annet enn at man er seg selv, og bidrar med det man ønsker og kan.

Bli kjent med naboer

Flere har fremhevet hvordan nærmiljøsentralen og aktivitetene som tilbys der har ført til at de har blitt kjent med naboene sine. «Jeg kjenner flere folk nå etter å ha deltatt på sentralen. De lever i nærområdet, og jeg spurt de ‘Hvor bor du?’, og plutselig viser det seg at vi er naboer» (Deltaker). En frivillig forteller på samme måte at «Mange av damene her er jo mine naboer, og vi hadde jo aldri blitt kjent om jeg ikke hadde møtt dem her».

Muligheten for å bli kjent med de som faktisk bor i samme gate, eller på Borgen generelt, har blitt fremhevet av de aller fleste vi har intervjuet, og styrker antagelsen om at nærmiljøsentralen kan fungere som en sosial katalysator: Altså en mekanisme som bringer personer sammen og bidrar til å skape sosiale nettverk. Her er det sentralen og aktivitetene som skjer der som bidrar til å binde sammen personer som kanskje lever i samme gate eller blokk på en måte som ikke ville ha skjedd om sentralen ikke eksisterte.

Fra deltakere og frivillige har vi hørt flere eksempler der de har sett andre personer i barnehage, på skolen eller i gata tidligere, men som de ikke har hilst på eller blitt kjent med. En frivillig forteller hvordan:

De folkene som du kjenner er jo naboer her på Borgen, så du vet når de kommer og man hilser på hverandre på veien. Det er også flere som har barn på sommerskolen, så da treffer vi de gjennom skolen. Når vi treffer de på sommerskole eller mat og prat, så vet man at man har barn sammen også blir man kjent (Frivillig)

Folk flest som møtes på gata eller når de henter barn i skole eller barnehage har tilsynelatende ikke et insentiv for å bli bedre kjent. Vi har snakket med deltakere som sier de stort sett er fornøyde med seg, sitt og familien sin. Samtidig gir de fleste uttrykk for at de setter pris på å ha en arena der de plutselig kan si hei og bli litt bedre kjent med personene de har sett i nabolaget.

En frivillig som har bodd på Borgen i flere tiår forteller om hvordan hun opplever å få mye igjen for tiden hun har valgt å bruke på nærmiljøsentralen:

I oppgangen hos oss har vi tre-fire familier, og han i førsteetasje kom og måket verandaen min i vinter, og de i tredje spurte om jeg ville komme på middag. Så det ... Selv om vi snakket sammen og ungene kom innom iblant fikk jeg litt bakoversveis. Jeg blir jo invitert til alt.

Du får igjen for det du gjør, og det tror jeg er viktig når du er frivillig. At du gir litt av deg selv, også utover den lille tiden du har avsatt. Jeg har kontakt med ungene også utenfor aktivitetene, og nå kjenner jeg jo mange ikke igjen fordi de er blitt så store. Så jeg er veldig glad for at jeg får komme hit. Når man blir eldre så tenker jeg at det er en tid for alt, men gjør dette så lenge jeg orker og synes det er gøy. (Frivillig)

Lokale sosiale nettverk spinner ofte ut fra nabolag. Effekten nærmiljøsentralen har hatt for de som deltar er en tydelig indikasjon på en katalysatoreffekt. For naboer som blir kjent via aktiviteter på nærmiljøsentralen kan det tenkes at en effekt på sikt er at disse møtes på nytt i nabolaget eller på dugnad, og at relasjonen som har blitt etablert de imellom dermed kan styrkes over tid. Kjennskap til en person i et nabolag kan videre gi tilgang til andre sosiale nettverk lokalt, og i forlengelse av dette bidra til økt tilhørighetsfølelse.

Det at aktivitetene bidrar til at de som deltar blir kjent med naboen, i direkte eller mer overført betydning, representerer videre en situasjon der relasjonen mellom personene som deltar strekker seg utenfor nærmiljøsentralen og aktivitetene der.

Aktiviteter på tvers av generasjoner

Et kjennetegn ved nærmiljøsentralen som flere setter pris på er at de har aktiviteter til personer i ulike generasjoner, noe som fører til at store og små på Borgen har et forhold til sentralen. En av ungdommene ansatt for å hjelpe til med jentegruppen forteller hvordan hun selv pleide å være i KulturHagen som liten, og at hun kjente litt til aktivitetene på nærmiljøsentralen før hun fikk i oppdrag å delta i jentegruppe fordi tantene hennes er med på språkkafe. «Det er en møteplass der flere møtes, og ikke alltid naturlig at de møtes utenfor. Det er en fin møteplass, også over generasjoner og ulike nasjonaliteter» forteller hun (Frivillig).

En annen frivillig som er pensjonist forteller at: «Det som er rart, men de unge som [prosjektkoordinatoren], som er noen og 30 år: Jeg tenker ikke på aldersforskjell. Og når jeg holder på med de ungene tenker jeg at jeg ikke er så gammel allikevel» (Frivillig).

Nærmiljøsentralens rolle på tvers av generasjoner har kommet frem i løpet av feltbesøkene, der vi har sett hvordan eldre pensjonister har gått rett fra friluftstrim (i regi DNT) til språkkafe, sett barn og unge som stopper innom på vei hjem fra skolen for å hilse på, og hørt om pensjonister som har tatt på seg det de selv opplever som en slags bestemorsrolle for barn og unge som ikke nødvendigvis har en bestemor i nærheten.

Flere av de eldre som deltar på sentralen har løftet frem hvordan nærmiljøsentralen er viktig for dem, ettersom det skaper et sted der de føler de kan bidra. En av de forteller hvordan hun på et tidspunkt hadde planlagt å gi seg meg frivillig innsats etter et langt liv i frivilligheten: «Når hun er som daglig leder hanket meg inn tenkte jeg jo: 'Orker jeg dette?'. Men så orket jeg visst litt til».

En av samarbeidspartnerne løfter frem hvor viktig nærmiljøsentralen er for mange av de eldre som deltar og får brukt tiden sin på meningsfylt aktivitet der: «En ting må jeg si, og det er at for eldre pensjonister er det slike steder som dette som gjør at mange som ellers ville ha satt seg ned fortsetter. Så det er bra for samfunnet».

Nærmiljøsentralen i større kontekst

Flere har fremhevet at Asker kommune har et høyt aktivitetsnivå, og det finnes mange tilbud til ulike målgrupper gjennom hele uka. Borgen nærmiljøsentral operer dermed i et slags «aktivitetsmarked» der det er høy konkurranse om oppmerksomheten.

Fra deltakere og frivillige har vi hørt at de i tillegg til å delta på nærmiljøsentralen deltar på aktiviteter ved innbyggertorget, biblioteket i Asker, og andre frivillige aktiviteter i Asker og omegn. Utfordringen for Borgen nærmiljøsentral kan dermed være å finne sin nisje med tanke på innretning av tilbudet, så vel som tidspunkter.

Samarbeidsaktører og rekruttering

Nærmiljøsentralen eksisterer, som alle andre organisasjoner, som en del av et større tjenesteøkosystem, der de har tette samarbeid med noen aktører, mer løsslupne samarbeider med andre, mens det igjen finnes aktører i nærområdet de ikke samarbeider med i det hele tatt.

Av samarbeidsaktører har vi forstått at særlig skolen og barnehagen i nærområdet er viktig, samt aktører fra kommunen, inkludert avdelingen «Inkludering og mangfold», og NAV. De tette samarbeidsaktørene har i hovedsak to typer roller: Aktiv deltakelse i tilbudene eller utformingen av disse, og rekruttering.

Blant de aktivt deltakende har vi hørt om en klasse fra Bleiker VGS som hjalp til med tilbudet mat og lek våren 2024, der dette samarbeidet skal gjenopptas våren 2025. Dette samarbeidet er etter vår vurdering et særlig interessant samarbeid, der nærmiljøsentralen drar nytte av ressursene som finnes i sitt nærmiljø på en god måte. Fra et flergenerasjonsperspektiv, som beskrevet ovenfor, er samarbeidet videre interessant ettersom få av aktivitetene på nærmiljøsentralen treffer akkurat denne målgruppen: Altså ungdom på videregående skole.

Av rekrutteringspartnere har vi forstått at særlig kommunen – herunder ansatte i flyktingerelaterte tjenester og NAV, skole og barnehage – er særlig viktig, ettersom disse er i kontakt med personer i målgruppen og kan henvise disse til nærmiljøsentralen.

Overordnet virker det til at nærmiljøsentralen er oppmerksomme på sin plass og relasjoner med andre aktører i nærmiljøet, men det kan tenkes at man iblant i enda større grad kan trekke på ressursene som eksisterer lokalt enn hva som gjøres i dag.

Kapittel 5: Konklusjoner

Denne undersøkelsen har blitt drevet av en sentral problemstilling:

- ◆ Hvordan bidrar aktivitetene og tilbudene til Borgen nærmiljøsentral – både rettet mot minoritetsbefolkningen, og befolkningen for øvrig – til sosiale nettverk og tilhørighet for minoritetsbefolkningen i lokalmiljøet?

For å undersøke dette har vi gjennomført tre dagers feltbesøk, kartlagt aktiviteter og nærmiljøsentralens arbeid i samarbeid med de ansatte, og intervjuet en rekke frivillige, deltakere og samarbeidspartnere.

Problemstillingen tar utgangspunkt i at aktivitetene og tilbudene ved nærmiljøsentralen legger til rette for sosiale nettverk og tilhørighet i nærmiljøet. For de som deltar, og deres omgangskrets, kan vi slå fast at dette i stor grad stemmer. Spørsmålet vi så har vært interessert i er hvordan deltakelse bidrar til sosiale nettverk og tilhørighetsfølelse.

I forrige kapittel fremhevet vi tre faktorer som ser ut til å være særlig fremmende for nærmiljøsentralens funksjon som sosial katalysator. Med dette mener vi at nærmiljøsentralens eksistens og aktivitetene der legger til rette for at mennesker finner sammen og blir kjent, og at disse bekjentskapene strekker seg utenfor sentralens vegger.

Den første faktoren handler om at **aktivitetene er åpne for alle og gratis**. Dette har vi sett fører til at det er lett å invitere med nye folk til sentralen, og at sentralen fungerer som et slags tredje rom der mennesker kan møtes på nøytral grunn. Det at tilbudene og alt som medfølger er gratis har videre blitt fremstilt som en nøkkel for å få folk til å møte opp, og ser ut til å senke terskelen for deltakelse.

Den andre faktoren som gjør nærmiljøsentralen til en sosial katalysator er at den, i direkte og overført betydning, **gjør det mulig å bli kjent med naboer**. Flere frivillige så vel som deltakere fremhever hvordan de gjennom sin deltakelse på sentralen har blitt kjent med personer som har vist seg å bo i samme bygg eller gate som de selv. Andre har fortalt at de har blitt kjent med ansikter de ellers kun har sett og kanskje hilst kort på når de har hentet barn i skole og barnehage, eller vært på butikken. Nærmiljøsentralen og aktivitetene gjør dermed at det er mulig å komme seg forbi hilseveggen – «hei, hei!», og slik bidra til at personene blir kjent å skape en dypere relasjon.

Den tredje faktoren som ser ut til å være styrkende for nærmiljøsentralens posisjon i lokalsamfunnet er at de har **aktiviteter som tilbys på tvers av generasjoner**, og det er dermed slik at både barn, foreldre og besteforeldre får et forhold til sentralen, og området. Fra informantene har vi hørt om personer som har hatt en tilknytning til nærmiljøsentralen, eller nærmere bestemt tomte på Søndre Borgen 18 – også kjent som KulturHagen – gjennom «hele» livet. For en del av de eldre pensjonistene som har bidratt på aktiviteter for de yngre, ser det ut til at de setter pris på å kunne innta en slags «bestemor-tante» rolle, som ei kalte det. For barn av personer som har kommet til landet som flyktninger kan det særlig tenkes at kontakt med den eldre generasjonen ellers er fraværende, ettersom deres egne besteforeldre ikke nødvendigvis har flyktet med dem.

Samtidig som tilbudene på Borgen nærmiljøsentral treffer bredt, virker det med utgangspunkt i denne undersøkelsen som at det særlig er personer med innvandrerbakgrunn, samt frivillige/pensjonister, som er ledige på dagtid som får aller mest ut av tilbudene der. Selv om det som nevnt finnes mange aktiviteter i Asker generelt, ser tilbudene på dagtid til disse målgruppene ut til å være viktige for å både fremme meningsfylt aktiviteter, og skape relasjoner mellom folk som ellers kanskje ville ha holdt seg hjemme. En av deltakerne reflekterer rundt hvordan «Det er mange damer som sitter hjemme, også de med små barn. Jeg kjenner mange som sitter hjemme som ikke fikk mulighetene vi fikk» (Deltaker).

Utsagnet gir både uttrykk for hvilken nytte deltakeren selv opplever å ha fått gjennom aktivitetene ved nærmiljøsentralen, samtidig som den gir uttrykk for at enda flere kan være i målgruppen for det som skjer ved Borgen nærmiljøsentral.

Litteratur

Asker kommune. (2015). *Livet på Borgen: Kortversjon*. Asker kommune.

Asker kommune. (2016). *Sluttrapport for Borgenprosjektet*. Asker kommune.

https://www.aker.kommune.no/contentassets/5a28810a9243406fb1371359816e3399/sluttrapport_borgenprosjektet__2016.pdf

Asker kommune. (2017). *Temaplan for lokalsamfunnsutvikling på Borgen 2017-2020*. Asker kommune.

https://www.aker.kommune.no/contentassets/5a28810a9243406fb1371359816e3399/temaplan_borgen1.pdf

Dalen, K., Flatø, H., & Friberg, J. H. (2022). *Hverdagsintegrering. En pilotundersøkelse om tillit, tilhørighet, deltakelse og diskriminering i innvandrerbefolkningen*. Fafo-rapport.

Eimhjellen, I., Espegren, A., Nordø, Å. D., Guribye, E., & Nødland, S. I. (2020). *Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene [18-2020]*. Norge.

Ekman, M. (2019). *Sammen for å løfte lokalsamfunnet samskaping som medvirkning i en planprosess [Mastergrad, Høyskolen Innlandet]*. https://tverga.no/app/uploads/2021/12/19_05142-2-Masteroppgave-2019-Sammen-for-a-lofte-lokalsamfunnet-samskaping-som-medvirkning-i-390998_1_1.pdf

Hageberg, E., Høibjerg, G. R., Kirkeby, S. K., & Misje, I. (2024). *Sammen om velferdstjenester? Frivilligsentralen, kommunen og samskaping av velferdstjenester i Distrikts-Norge* (No. 12:2024). Ideas2evidence. <https://ideas2evidence.com/index.php/nb/publications/sammen-om-velferdstjenester-frivilligsentralen-kommunen-og-samskaping-av>

Høibjerg, G. R. (2021). *'If I get a job, I will just die here': An Ethnographic Public Service Study on Refugee Integration in Norway* [Høyskolen Innlandet]. <https://hdl.handle.net/11250/2757478>

IMDi. (2024). *Hvordan går det med integreringen i Norge? Indikatorer, status og utviklingstrekk i 2024.*

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. <https://www.imdi.no/om-imdi/rapporter/2024/indikatorer-status-og-utviklingstrekk-2024/>

Kraglund, K. O., & Enjolras, B. (2017). Norsk frivillighet: Utviklingstrenger og samfunnseffekter.

Avslutningsrapport for Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor [Norwegian volunteerism: Development trends and social effects. Closing report of the Center for Research on Civil Society and the Voluntary Sector.]. Rapport fra Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Lorentzen, H. W. (2012). *Frivilligsentralen i nærmiljøet: Konkurrent eller katalysator?* Institutt for Samfunnsforskning.

Meld. St. 17. (2024). *Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp.* Arbeids- og inkluderingsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-17-20232024/id3030469/>

NOU 1986: 8. (1986). *Flyktningers tilpasning til det norske samfunn [Refugees' adjustments to Norwegian Society]*. Universitetsforlaget.

<https://www.nb.no/statsmaktene/nb/677fcb2ba5951c509fe224e81bfa6381?lang=no#0>

Oldenburg, R. (1999). *The great good place: Cafes, coffee shops, bookstores, bars, hair salons, and other hangouts at the heart of a community.* Marlowe & Company.

Proba. (2023). *Evaluering av norsktreningstilbud i regi av frivillige organisasjoner.* Utarbeidet for IMDi.

<https://proba.no/wp-content/uploads/Rapport-2023-17-Evaluering-av-norsktrening-i-regi-av-frivillige-organisasjoner.pdf>

St. Meld. nr. 16. (1993). «Lat ikkje graset gro att mellom grannar». *Om videreføring av arbeidet med frivillighetssentraler.* Sosial- og helsedepartementet.

<https://www.nb.no/items/a1ca0065cbe8209097643e62d4e93859?page=861>

Vedlegg 1: Plansje for kartlegging

Tilbudsevaluering av:

Målgruppe:

Hva skal tilbudet oppnå?

Hvilke ressurser fra Borgen brukes?

Hvilke ressurser fra deltakerne forventes?

Hva er aktivitetene i tilbudet?

Finnes det noen utfordringer?

Korttidseffekt:

Langtidseffekt:

Hvor bra er tilbudet i dag? (1-10)

Vedlegg 2: Intervjuguide deltakere

Intervjuguide Borgen om sosiale nettverk

Bakgrunn

Kan du fortelle litt om deg selv og hva du gjør en vanlig dag?

Hvor lenge har du bodd på Borgen?

Bor du sammen med noen/hvem bor du med?

Hvor bodde du og hvordan var livet ditt før du flyttet til Borgen?

Sosialt nettverk på Borgen/Asker/Norge

Kjenner du mange som bor på Borgen eller i Asker? Hvordan ble du kjent med dem?

Kjenner du naboene dine? Hvordan ble du kjent med dem?

Kjenner du mange som bor andre steder i Norge? Hvordan ble du kjent med dem?

Om du trenger hjelp til noe, for eksempel flytte, hente vaskemaskin, fikse noe i leiligheten, har du noen du kan ta kontakt med?

Om deltakelse på Borgen nærmiljøsentral

Hvordan hørte du om Borgen, og hva fikk deg til å bli med/komme hit?

Hvor lenge har du deltatt på aktiviteter på nærmiljøsentralen?

Hva vet du om hvilke aktiviteter som er på Borgen?

Hvilke aktiviteter eller tilbud deltar du på?

Hva synes du om tilbudet?

Har du blitt kjent med andre som deltar på nærmiljøsentralen?

Hvor mange har du blitt kjent med?

Har du truffet de utenfor nærmiljøsentralen?

Om du trenger hjelp til noe i hverdagen, som å flytte på noe tungt, forstå et brev eller i kontakt med det offentlige eller lignende, har du noen du har truffet på nærmiljøsentralen du kan kontakte?

Om du kunne bestemme, hvilke aktiviteter skulle du ønske nærmiljøsentralen kunne tilby mer av?

Har din deltakelse på nærmiljøsentral gjort at du føler deg mer som en del av nabolaget og området du bor i?

Vedlegg 3: Intervjuguide

Frivillige og partnere

Intervjuguiden Borgen om sosiale nettverk

Bakgrunn

Kan du fortelle litt om deg selv og din rolle?

Bor du på Borgen/hvor lenge har du bodd på Borgen?

Om deltakelse på Borgen nærmiljøsentral

Hva gjør at du har lyst til å bruke tiden din på frivillighet?

Hvordan hørte du om Borgen, og hva fikk deg til å bli med/komme hit?

Hvor lenge har du deltatt på aktiviteter på nærmiljøsentralen?

Annet frivillig arbeid?

OM ANSVAR: Hvordan har dere utviklet tilbudet du har ansvar for?

Blir deltakere involvert i utviklingen av tilbudet gjennom tilbakemeldinger og lignende?

OM ANSVAR: Hvordan går det med rekruttering til tiltaket?

Har du blitt kjent med andre som deltar på nærmiljøsentralen?

Hvor mange har du blitt kjent med?

Har du truffet de utenfor nærmiljøsentralen?

Fører deltakelse på nærmiljøsentralen til styrket tilhørighet og sosiale nettverk tror du?

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap